

RAPPORT

Vervolganalyse IH Ruimte

Klant: Kadaster

Referentie: BE6002-101-100

Versie: 01/Concept

Datum: 4 mei 2016

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Postbus 1132
3800 BC Amersfoort
Netherlands
Industry & Buildings
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Vervolganalyse IH Ruimte

Ondertitel:
Referentie: BE6002-101-100
Versie: 01/Concept
Datum: 4 mei 2016
Projectnaam:
Projectnummer: BE6002-101-100
Auteur(s): Robert van Bommel, Annette Zebel- Vaudo, Jan-Willem Geuke

Opgesteld door: Robert van Bommel

Gecontroleerd door:

Datum/Initialen:

Goedgekeurd door: Jeroen van der Veen

Datum/Initialen:

Classificatie



Disclaimer

any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001. No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for

Inhoud

Managementsamenvatting	5
1 Inleiding	7
2 Onderzoeksmethode en uitgangspunten	9
2.1 Onderzoeksmethode	9
2.1.1 Algemene analysemethode	9
2.2 Methode bepaling scope van het IH Ruimte	10
2.2.1 Analysemethode IH Ruimte uitgaande van de gebruikersbehoefte	10
2.3 Functies van een informatiehuis	10
2.3.1 Kern van het IH Ruimte	12
2.4 Ontwikkeling van het IH Ruimte in de tijd	13
3 Beeld IH Ruimte op hoofdlijnen	14
3.1 Lagen van het IH Ruimte	14
3.1.1 1 ^e tranche (2018)	15
3.2 Overzicht belangrijkste informatieproducten IH Ruimte	17
4 Gebruikers	19
4.1 Gebruikersprofielen en zoekprofielen	19
4.2 Casus 'aankoop vastgoed en proces omgevingsvergunning'	20
4.3 Conclusie	24
5 Informatieproducten IH Ruimte 1^e tranche	25
5.1 Algemeen	25
5.2 Planologie	25
5.2.1 IST	25
5.2.2 SOLL	25
5.3 Publiekrechtelijke beperkingen	27
5.3.1 IST	27
5.3.2 SOLL	28
5.4 INSPIRE	29
5.5 Conclusies	30
6 Doorkijk vervolg-ontwikkeling IH Ruimte	31
6.1 Informatieproducten 2 ^e /3 ^e tranche (ná 2018)	31
6.2 Overige kansen informatieproducten	32
6.3 Conclusies	32

7	Wettelijke verankering informatieproducten	33
7.1	Toelichting op de juridische analyse	33
7.2	Conclusie	34

Bijlagen

Bijlage 1 - Ontwikkelvisie IH Ruimte

Bijlage 2 - Factsheets Informatieproducten 1e tranche

Bijlage 3 - Wettelijke verankering informatieproducten

Bijlage 4 - Vergelijking wettelijke publicatieplicht besluiten Wro en Ow

Bijlage 5 - Registers en brondata

Bijlage 6 - Begrippen en afkortingen

Managementsamenvatting

Op 17 december 2015 heeft het Kadaster in haar rol als beoogd toekomstig huismeester van het Informatiehuis Ruimte (IH Ruimte) een analyse uitgevoerd van dit informatiehuis. Op verzoek van haar opdrachtgever, de programmadirectie Eenvoudig Beter, is in voorliggende rapportage een aanvullende analyse gemaakt waarin nadere duiding is gegeven van de concrete ontwikkelopgave en het ontwikkelpad van het voorziene informatiehuis. Deze aanvullende analyse geeft antwoord op de vraag 'wat'¹ het toekomstig informatiehuis aan toegevoegde waarde levert. De analyse is daarmee gericht op de visie/scope en gebruikersbehoefte/informatieproducten². In deze rapportage wordt de gebruikersbehoefte geïnventariseerd en vertaald in concrete informatieproducten. Er wordt een onderbouwing geleverd van de wettelijke scope. Het accent ligt hierbij op de ontwikkelingen tot 2018 (1^e tranche IH Ruimte).

De analyse is allereerst benaderd vanuit de gebruikersvraag. Niet alleen omdat dit past in de geest van het stelsel, maar ook omdat vanuit de gebruikersvraag tot invulling is gekomen van de toegevoegde waarde van in de vorm van informatieproducten. Dit 'wat' is het minste afhankelijk van de vele onzekerheden. Tevens wordt zo duidelijk wat nodig is om bestaande dienstverlening te behouden, conform de doelstelling scenario 2 van het bestuursakkoord.

Daarnaast is op uitdrukkelijk verzoek van opdrachtgeverszijde ook de wettelijke grondslag en onderbouwing van informatieproducten geanalyseerd. De confrontatie tussen beiden resulteert in een initiële scope van informatieproducten die voldoet aan een substantiële gebruikersvraag, die noodzakelijk c.q. zeer wenselijk is bij ingang van de Omgevingswet en die een solide wettelijke onderbouwing kent. De informatieproducten zijn beknopt uitgewerkt in bijbehorende factsheets (zie bijlage 2).

Verder wordt in de analysemethode rekening gehouden met reeds beschikbaar aanbod (IST-situatie) en verwachte autonome ontwikkelingen (IST') om deze te relateren aan de verwachte SOLL-situatie. De voorgestelde scope van de 1^e tranche is daarmee niet alleen noodzakelijk, maar ook uitvoerbaar binnen de beschikbare tijd tot 2019, zonder grote transitieopgaven van bronhouders, zie [2] hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 laat zien dat in de 1e tranche twee 'lagen' zijn te onderscheiden, te weten: Planologie en Publiekrecht.

De analyse van de gebruikersvraag aan de hand van een representatieve 'klantreis' leidt verder tot een aantal interessante constatering (zie hoofdstuk 4):

- Gebruikers zijn in te delen in categorieën met gelijke informatiebehoeften.
- Binnen hun klantreis kennen gebruikers diverse behoefte die zijn te categoriseren tot zoekprofielen met vergelijkbare informatiebehoeften.
- Beide profielen zijn op hoofdlijnen uitgewerkt en toegepast in een casus die aangrijpt op verschillende gebruikers.
- De casus laat zien dat informatiebehoeften context- en schaalgebonden zijn. De gebruikers hebben tijdens hun klantreis behoefte te schakelen tussen lagen en verschillende schaalniveaus. Bijvoorbeeld van planologisch naar publiekrechtelijk en van perceel- naar gebiedsniveau.
- Voor alle zoekprofielen en gebruikers is het relevant dat er een compleet en bestendig overzicht beschikbaar is, van alle aan de orde zijnde rechten en beperkingen. Dit bevordert het 'sterke merk'.

¹ Governance is uitgewerkt in een separate notitie 'Uitgangspunten nadere invulling governance IHR 0.3'

² In deze rapportage wordt de term vraagsturing vermeden omdat deze tot verwarring kan leiden. De term vraagsturing wordt in de operationele context namelijk ook toegepast, in relatie tot daadwerkelijk door gebruikers ingediende vragen. In voorliggende rapportage gaat het om de context van het bepalen van de omvang en aard van de ontwikkelopgave van de huizen, naar aanleiding van de potentiële behoefte of vragen van gebruikers. Daarom hanteren we hier de termen gebruikers- en informatiebehoefte.

Zowel voor de lagen Planologie en Publiekrecht is een informatieproduct vereist dat een brugfunctie levert, ten einde continuïteit van dienstverlening te bieden bij overgang naar de Omgevingswet. Ook de andere hier gepresenteerde informatieproducten, zoals voorzien voor de 1e tranche, zijn in belangrijke mate wenselijk vanuit het gebruikersperspectief én om invulling te geven aan de gestelde ambities van het DSO. Alle vermelde informatieproducten liggen binnen de scope van het DSO, zoals verder uiteen wordt gezet in hoofdstuk 7.

Voor wat betreft de juridische analyse is de conclusie dat alle informatieproducten uit de 1e tranche volledig binnen de wettelijke scope van het DSO vallen. Hetzij omdat ze expliciet wettelijk zijn verankerd, hetzij omdat ze (impliciet) nodig zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken (zie hoofdstuk 7).

1 Inleiding

Op 17 december 2015 heeft het Kadaster in haar rol als beoogd toekomstig huismeester van het Informatiehuis Ruimte (IH Ruimte) een analyse uitgevoerd van dit informatiehuis. Op verzoek van haar opdrachtgever, de programmadirectie Eenvoudig Beter, is in voorliggende rapportage een aanvullende analyse gemaakt waarin nadere duiding is gegeven van de concrete ontwikkelopgave en het ontwikkelpad van het voorziene informatiehuis. Deze aanvullende analyse geeft antwoord op de vraag 'wat'³ het toekomstig informatiehuis aan toegevoegde waarde levert. De analyse is daarmee gericht op de visie/scope en gebruikersbehoefte/informatieproducten⁴. In deze rapportage wordt de gebruikersbehoefte geïnventariseerd en vertaald in concrete informatieproducten. Er wordt een onderbouwing geleverd van de wettelijke scope. Het accent ligt hierbij op de ontwikkelingen tot 2018 (1^e tranche IH Ruimte).

Disclaimer

Het IH Ruimte heeft, indachtig het concept van informatiehuizen, een positie tussen de bronbestanden en het centrale stelsel, waar de ontsluiting middels gebruikersvoorzieningen plaatsvindt. Aan deze beide zijden van het informatiehuis is de beleidsontwikkeling nog sterk in beweging. De uitwerking van het Informatiehuis tot concrete informatieproducten is (deels) afhankelijk van deze discussie. In deze rapportage is uitgegaan van:

- het concept visiedocument 0.95;
- de eerste aanzet voor referentiearchitectuur voor informatiehuizen van 11 april;
- en de beleidsinzichten (niet op papier) van april 2016.

De nieuwe inzichten hebben een beperkt effect op de scope van het informatiehuis. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de eerdere beleidslijn, die optreden als gevolg van de nieuwe inzichten zijn:

- explicietere duiding van functies informatiehuis (2.3);
- structuur-/omgevingsvisie en beleidsregels (welstand) bevinden zich ook binnen de scope van het DSO;
- uitgangspunten t.a.v. INSPIRE.

Deze uitgangspunten zouden per saldo niet tot een andere conclusie hebben geleid (ten opzichte van de eerdere beleidslijn) maar geven wel meer richting die met name relevant wordt voor de vervolgitwerking, waar het 'hoe' centraal komt te staan.

Op een aantal onderdelen waar sprake is van onzekerheden in beleid zijn aannames gedaan. Deze staan vermeld in hoofdstuk 2 onder uitgangspunten, alsmede in de tabellen van hoofdstuk 3 en daarnaast in de factsheets, behorende bij hoofdstuk 7 respectievelijk bijlage 2.

Scope van het IH Ruimte: de gebruiker centraal!

In deze rapportage stellen we de gebruiker centraal. Voor de gebruiker zijn de beleidsmatige keuzes in wettelijke verankering en in de organisatie en positionering van databeheer namelijk niet relevant, dat wil zeggen: het huis dient de gebruiker op dit punt juist ontzorgen! Onafhankelijk van wat waar wettelijk is geregeld en wat waar digitaal wordt beheerd, wil de gebruiker weten waar hij kan bouwen, of hij kan kopen, etc. Hij wil een totaal overzicht van regels en mogelijke beperkingen. Het IH Ruimte geeft hem dit overzicht. 'Wat' het IH Ruimte gaat leveren -welke informatieproducten- wordt duidelijk in deze rapportage. 'Hoe' het IH Ruimte gaat leveren is beschreven op basis van de laatste beleidsmatige

³ Governance is uitgewerkt in een separate notitie 'Uitgangspunten nadere invulling governance IHR 0.3'

⁴ In deze rapportage wordt de term vraagsturing vermeden omdat deze tot verwarring kan leiden. De term vraagsturing wordt in de operationele context namelijk ook toegepast, in relatie tot daadwerkelijk door gebruikers ingediende vragen. In voorliggende rapportage gaat het om de context van het bepalen van de omvang en aard van de ontwikkelopgave van de huizen, naar aanleiding van de potentiële behoefte of vragen van gebruikers. Daarom hanteren we hier de termen gebruikers- en informatiebehoefte.

inzichten, waarover nog geen volledige consensus bestaat. Het 'wat' is in deze fase relevant voor de besluitvorming over het IH Ruimte. Het 'hoe' is relevant voor de vervolgitwerking en de Business case.

Leeswijzer

Voor een uitleg van diverse begrippen en afkortingen die in deze rapportage voorkomen wordt verwezen naar bijlage 6 van deze rapportage.

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten en methode gepresenteerd. In hoofdstuk 3 komt het beeld van het IH Ruimte op hoofdlijnen naar voren. In hoofdstuk 4 wordt de gebruikersbehoefte geïnterpreteerd. In hoofdstuk 5 worden de informatieproducten voor de 1^e tranche beschreven. In hoofdstuk 6 worden de mogelijke informatieproducten voor de periode ná 2018 beschreven. In hoofdstuk 7 wordt de wettelijke verankering van de informatieproducten geanalyseerd.

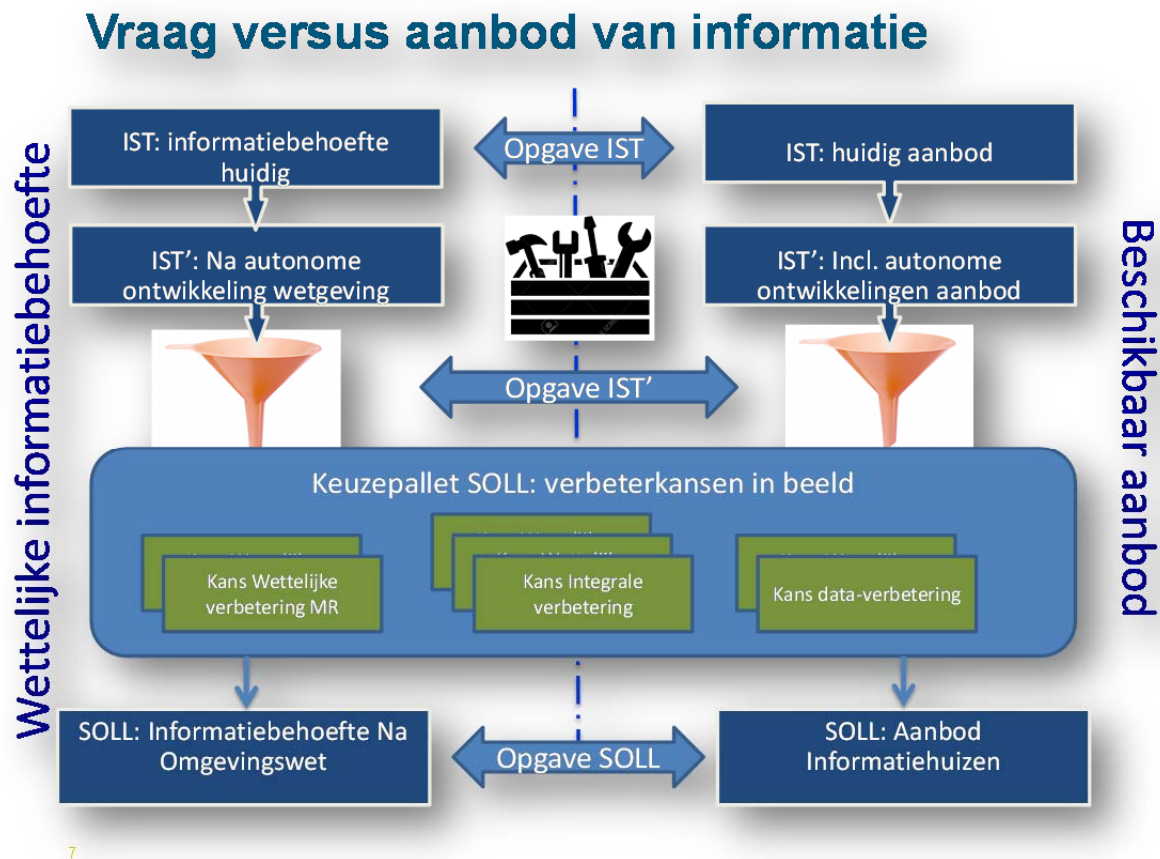
2 Onderzoeksmethode en uitgangspunten

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet op welke wijze het onderzoek heeft plaatsgevonden en welke uitgangspunten en methoden daarbij zijn gehanteerd.

2.1 Onderzoeksmethode

2.1.1 Algemene analysemethode

De algemene analysemethode gaat uit van onderstaande figuur. Omdat zowel de wet als het aanbod van informatie in beweging is, gebruiken we dit model voor de ontwikkeling van het IH Ruimte. Hierbij staat de linkerkant voor de wettelijke ontwikkeling en de rechterkant voor de ontwikkeling van brondata en informatieproducten. De IST, IST' en SOLL, staan respectievelijk voor de huidige, de autonome en de Ow-situatie.



Figuur 1. Algemene analysemethode

Deze methode is consequent doorgevoerd in de rapportage. Het voordeel van deze methode is dat het een integrale benadering biedt van Ow en Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO), waarmee:

- de ontwikkelopgave van het huis in de SOLL inzichtelijk wordt;
- de voorziene autonome ontwikkelingen (d.w.z. alles wat in gang is gezet los van DSO of Ow) een plek krijgt;
- de voorziene wettelijke ontwikkelingen een plek krijgen;

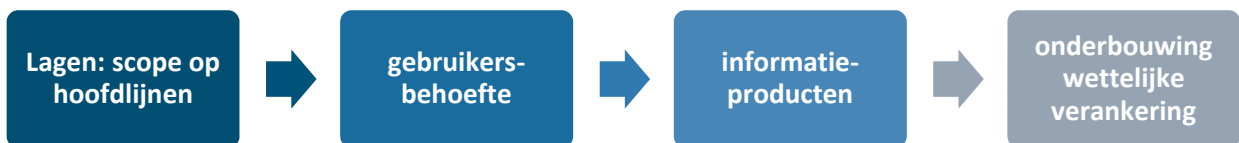
- er door de gestructureerde aanpak inzicht ontstaat over kansen die zich voordoen om de ontwikkelopgave zo efficiënt mogelijk te bereiken (denk aan aanhaken op autonome ontwikkelingen, integrale oplossingen of wettelijke oplossingen)
- een terugkoppeling naar het wetgevingstraject mogelijk wordt, indien dit wenselijk is voor het goed of efficiënt functioneren van het IH Ruimte.

2.2 Methode bepaling scope van het IH Ruimte

2.2.1 Analysemethode IH Ruimte uitgaande van de gebruikersbehoefte

Om de omvang van de ontwikkelopgave (in termen van informatieproducten) te bepalen en de mate waarin deze past binnen de beleidsmatige scope van het DSO, is voor het IH Ruimte de analyse methode toegepast, zoals weergegeven in figuur 2. Hierbij ligt het accent op de 1^e tranche en heeft een voorlopige doorkijk plaatsgevonden voor de 2^e en 3^e tranche. De analyse gaat uit van een volgorde die gelijk oploopt met de rapportage, te weten:

- aan de hand van het Bestuursakkoord, de beleidsnotitie DSO t.a.v scope en de architectuurstukken DSO is een scope op hoofdlijnen bepaald in de vorm van zgn. lagen⁵. (zie hfst. 3);
- aan de hand van de lagen is de gebruikersbehoefte per laag in beeld gebracht. (zie hfst 4);
- de gebruikersbehoefte is vertaald in informatieproducten (zie hfst 5);
- voor de informatieproducten is nagegaan in hoeverre deze passen in de scope van DSO. Daarvoor wordt een juridische analyse uitgevoerd die inzichtelijk gemaakt in hoeverre de informatieproducten en of informatiebehoefte wettelijke is verankerd in de toekomstige Ow (zie hfst6).



Figuur 2: schema analyse ontwikkelopgave IH Ruimte

2.3 Functies van een informatiehuis

Als uitgangspunt van de algemene functionaliteit en toegevoegde waarde van een informatiehuis gaan we uit van het visiedocument⁶. Daaruit volgend de volgende **definities**:

Een informatiehuis is een bestuursorgaan of rechtspersoon die als wettelijke kerntaak krijgt om kwalitatief goede informatieproducten te vervaardigen die via de Gebruikerstoepassing worden beschikbaar gesteld. Hiervoor gebruikt het informatiehuis gegevens of gegevensverzamelingen die door bronhouders worden aangeleverd. Een informatiehuis organiseert de totale stroom van gegevens vanaf de data bij bronhouders tot aan de toegespitste informatieproducten voor gebruikers. Hiertoe maakt het huis gebruik van standaarden en kennisdeling. Een informatieproduct kan meerdere vormen aannemen. Dat kan bijv. een gestructureerde

⁵ In plaats van werkvelden spreken we binnen het IHR van 'lagen'. Dit analoog aan de gelaagde informatievoorziening zoals beschikbaar op digitale kaarbeelden van moderne webviewers. Deze term sluit tevens aan op de beeldspraak van huizen, d.w.z. dat de lagen als verdiepingen binnen het huis verbeeld kunnen worden.

⁶ Conceptversie 0.95

verzameling van door een informatiehuis gevalideerde gegevens of een toetsingsinstrument bedoeld om regels over de fysieke leefomgeving meetbaar te maken zijn. Alle informatieproducten moeten voldoen aan de stelselstandaarden.

Informatiehuizen hebben ook een belangrijke rol bij het ontwikkelen van kwaliteitseisen en informatieproducten in samenspraak met (representatieve organisaties van) bronhouders en afnemers.

Naast en in het verlengde van de wettelijke taken in het kader van DSO kunnen informatiehuizen ook informatie producten en diensten ontwikkelen en aanbieden in opdracht van derden, binnen de daarvoor geldende kaders.

Het huis kent een duidelijke sturing op de gemaakte afspraken door de 'huismeester'. Er wordt geborgd dat informatieproducten goed aansluiten op de vraag.

Het huis is zelf geen bronhouder. In principe zijn de informatieproducten de enige gegevens die het huis zelf produceert en opslaat.

Om als informatiehuis informatieproducten beschikbaar te mogen stellen aan het DSO, moeten de informatieproducten voldoen aan de bij AMvB vast te stellen kwaliteitseisen. Ook moet worden voldaan aan de aansluitvoorwaarden. Bij ministeriële regeling zal per huis worden gespecificeerd welke informatieproducten beschikbaar moeten worden gesteld. De huizen zullen binnen het geschetste wettelijke kader zelf invulling geven aan de interne governance van hun werkprocessen en samenwerking met ketenpartners.

De scope van de informatiehuizen is: het bijeenbrengen van de bij AMvB aangewezen gegevens of gegevensverzamelingen ten behoeve van de kerninstrumenten op grond van de Omgevingswet en het omzetten hiervan in op de vraag toegespitste informatieproducten. Denkbaar is dat gegevens die daarvoor verzameld worden ook voor andere doeleinden worden gebruikt. Bijvoorbeeld luchtgegevens die tevens gebruikt kunnen worden voor Europese rapportages.

Kerntaak is het produceren en beschikbaar houden van informatieproducten. De huizen zijn ervoor verantwoordelijk dat deze producten voldoen aan de daarvoor bij AMvB en regeling vastgestelde kwaliteitseisen. De bronhouders, zijn verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van gegevens en gegevensverzamelingen aan informatiehuizen. De bronhouders zijn en blijven ervoor verantwoordelijk dat de gegevens en gegevensverzamelingen die zij beschikbaar stellen voldoen aan de daarvoor vastgestelde vorm- en kwaliteitseisen.

Het informatiehuis heeft kwaliteitsmanagementprocessen ingericht die leiden tot een continue verbetering van de kwaliteit van de geleverde informatieproducten en de daaraan ten grondslag liggende brongegevens en toetsingsinstrumenten.

De taken van de informatiehuizen worden neergelegd in de Omgevingswet. De aanwijzing van bestuursorganen of rechtspersonen als informatiehuis vindt plaats bij AMvB.

Complexe, samengestelde informatieproducten

Voor het beantwoorden van vragen waarbij voor het uiteindelijke antwoord informatieproducten van verschillende informatiehuizen moeten worden samengevoegd (samengestelde vragen) gelden de volgende uitgangspunten:

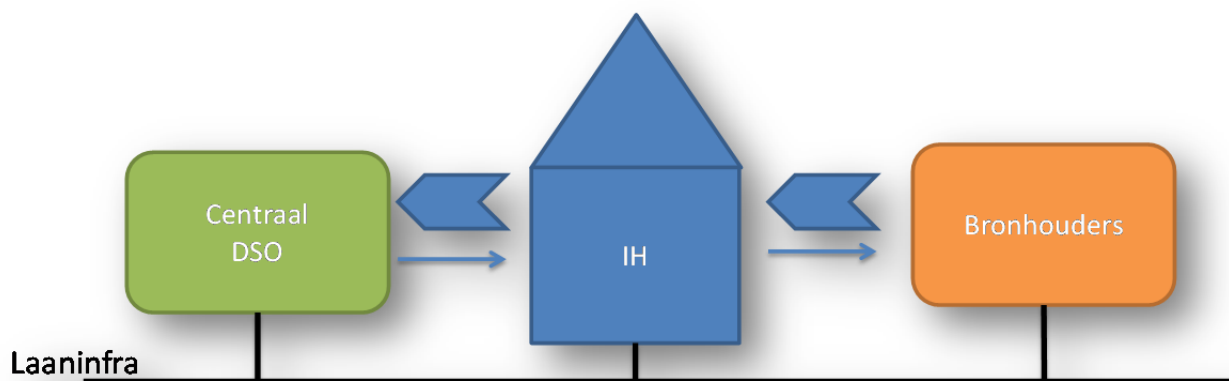
De informatiehuizen leveren alleen informatieproducten voor hun eigen domein, d.w.z. ze leveren enkelvoudige antwoorden op basis van hun eigen toetsingsinstrumenten.

De splitsing in vragen naar enkelvoudige informatieproducten en het samenstellen van de geleverde informatieproducten tot een antwoord dat aansluit op de vraag van de eindgebruiker, vindt plaats in de gebruikerstoepassingen of in de gegevensinfrastructuur.

Informatiehuizen zijn wel zelf verantwoordelijk voor de integratie van gegevens uit toegepaste generieke gegevensverzamelingen en gegevens afkomstig van andere informatiehuizen die invoer zijn voor de in hun eigen domein gebruikte toetsingsinstrumenten. De betrokken collega

informatiehuizen hebben in dat kader dezelfde rol en positie als de andere bronhouders van het betreffende huis.

Bovenstaande definities zijn in lijn met de positionering van het huis op basis van de (toekomstige) referentiearchitectuur⁷.



Figuur 3. Positionering van een IH binnen het DSO

2.3.1 Kern van het IH Ruimte

Een informatiehuis levert met andere woorden toegevoegde waarde door middel van:

- Het creëren van informatieproducten uit een of meerdere bronbestanden.
- Het borgen van kwaliteit in de keten tussen bronbestanden en informatieproducten.
- Het leveren van expertise in de keten.

Voor de beeldvorming van het IH Ruimte is uitgegaan van bestuursakkoord scenario 2, in combinatie met die elementen die haalbaar worden verondersteld voor 2018. Voorts wordt de beleidsnotitie over de scope DSO van de programmadirectie Eenvoudig Beter aangehouden. Indien scenario 3 van het bestuursakkoord wordt gehanteerd ontstaan voor het IH Ruimte mogelijkheden voor aanvullende informatieproducten in combinatie met de andere huizen. Voor de kern van het IH Ruimte en de ontwikkelingen van het huis tot 2018 heeft de scenariokeuze echter geen wezenlijke invloed:

Het IH Ruimte levert informatieproducten over ruimtelijke besluiten en daarmee samenhangende planologische rechten, regels en beperkingen die op een locatie van toepassing zijn.

⁷ Concept presentatie 11 april 2016

2.4 Ontwikkeling van het IH Ruimte in de tijd

Het IH Ruimte wordt in verschillende tranches gefaseerd ingevoerd.

1^e tranche IH Ruimte

Het IH Ruimte zit “vooraan” in de ontwikkeling van de informatiehuizen omdat het informatie levert die voor alle Ruimtelijke besluiten –in planologische context- relevant zijn. Om die reden is voorzien dat het IH Ruimte operationeel is bij invoering van de Omgevingswet in 2018. Naast oriënteren zijn de functies indienen en besluiten in deze tranche relevant.

Uitgangspunten voor de selectie van informatieproducten in de 1^e tranche, oftewel per 2018, zijn:

- noodzakelijk of (in grote mate) wenselijk vanuit de scope van DSO/Ow én;
- invulling geven aan een substantiele gebruikersbehoefte en;
- Op korte termijn functioneel/technisch uitvoerbaar.

De technische haalbaarheid is gebaseerd op de bestaande beschikbaarheid, expertise en ketensamenwerking van vergelijkbare informatieproducten onder het huidige omgevingsrecht. Naast planologie gaat het om de Publiekrechtelijke beperkingen (zie hfst. 3).

Een verdere overweging is de – in het projectmandaat expliciet genoemde – voorlooprol van het huis. Om deze voorlooprol voldoende stevig en representatief te kunnen vervullen, is een hanteerbare maar ook voldoende substantiele set informatieproducten nodig.

In de 1^e tranche, de ontwikkeling tot 2018, is het ambitieniveau van de informatieproducten relatief laag en gericht op de haalbaarheid. Het informatiehuis geeft het antwoord op de vragen:

- Wat *geldt* hier?
- Wat *geldt* in *dit gebied*?

2^e en 3^e tranche IH Ruimte: ontwikkelingsrichting van het huis.

Uitgangspunten voor de selectie van informatieproducten in de 2^e en 3^e tranche, de ontwikkeling ná 2018, zijn:

1. informatieproducten meegenomen vanwege complexiteit en ketensamenwerking pas na 2018 realiseerbaar zijn, of;
2. Informatieproducten die afhankelijk zijn van de latere beschikbaarheid van brongegevens, of;
3. Informatieproducten die afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van de andere huizen.

Ad.1) Het gaat hierbij onder meer om de laag privaatrechtelijke beperkingen (zie hfst. 3).

Ad.2) Het gaat hierbij onder meer om (beschikbaarheid van specifieke omgevingsdocumenten zoals vergunningen en meldingen in) het Register Omgevingsdocumenten (zie hfst 6).

Ad.3) Het gaat hierbij onder meer om de thematische laag (zie hfst 3), die nieuwe mogelijkheden creëert.

In de 2^e/3^e tranche wordt een hoger ambitieniveau verondersteld, waarbij meer complexe vragen kunnen worden beantwoord. Het informatiehuis geeft antwoord op de vragen:

- Wat *mag* hier?
- Wat *mag* in *dit gebied*?

Bijlage 1 geeft een totaaloverzicht van de informatieproducten zoals deze in de tijd voorzien zijn, waarbij de 2^e en 3^e tranche als voorlopige doorkijk dient te worden beschouwd.

3 Beeld IH Ruimte op hoofdlijnen

3.1 Lagen van het IH Ruimte

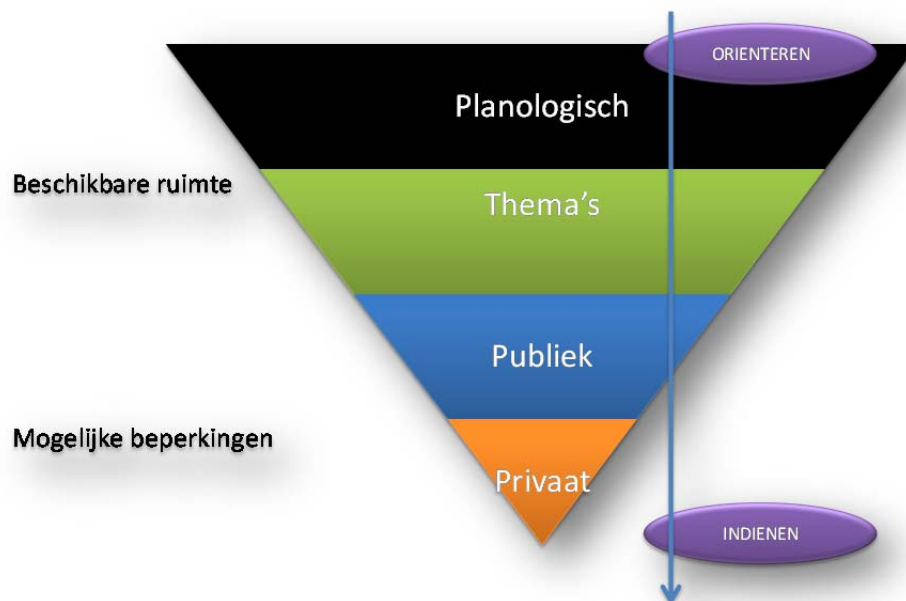
Het doel van het IH Ruimte is als volgt gedefinieerd:

Het IH Ruimte levert informatieproducten over ruimtelijke besluiten en daarmee samenhangende planologische bestemmingen en geldende regels en gebiedsbeperkingen die op een locatie van toepassing zijn centraal. Binnen dit informatiehuis wordt onderscheid gemaakt in de werkvelden of lagen⁸ Planologie, Publiekrecht, Privaatrecht en Thema's.

De navolgende figuur is verbeeld welke lagen worden onderscheiden.:

1. Planologische ruimte, oftewel 'Planologie'
2. Publiekrechtelijke beperkingen, oftewel 'Publiekrecht'
3. Privaatrechtelijke beperkingen, oftewel 'Privaatrecht'
4. Thema's fysieke leefomgeving, Oftewel 'Thema's'

Lagen 1 en 2 zijn gedeeltelijk voorzien in de 1^e tranche (2018). Lagen 3 en 4 worden pas na 2018 ontwikkeld in volgende tranches, waarbij thema 4 ook andere huizen kan betreffen.



11

Figuur 4. Lagen in het IH Ruimte

⁸ De term laag is analoog aan de gelaagde informatievoorziening zoals beschikbaar op digitale kaartbeelden van moderne webviewers. Deze term sluit tevens aan op de beeldspraak van huizen, dat wil zeggen dat de lagen als verdiepingen binnen een huis verbeeld kunnen worden.

3.1.1 1^e tranche (2018)

Planologie

De laag Planologie bevat informatie over de planologische ruimte (gebaseerd op bestemmingen, vigerende regels, en geldende beperkingen) die beschikbaar is voor een bepaald gebied. Dit kan bestemmingsplaninformatie betreffen (na inwerkingtreding van de Omgevingswet heet dit informatie over “functies aan locaties”) maar ook informatie op het gebied van welstand, beeldkwaliteit. Daarnaast gaat het om informatie die voortvloeit uit algemene planologische regels, waaronder provinciale ruimtelijke verordeningen en (opvolger van) het Barro van de Rijksoverheid. Informatie uit deze laag wordt meestal als eerste ingewonnen bij het oriënteren op de omgevingsrechtelijke situatie voor een perceel of in een gebied, of dit nu een particulier betreft die een vergunningaanvraag wil indienen of een beleidsambtenaar die belast is met de voorbereiding van een nieuwe omgevingsvisie.

Tabel 1. Scope laag Planologie

	Binnen scope IST	IST'	SOLL	Buiten scope
(Impliciet: wettelijke) I n f o r m a t i e b e h o e f t e				
Informatiebehoefte	- Wat geldt hier? - Wat mag hier?		<i>Idem</i>	
Wet- regelgeving	Wro, Bro, Chw		Omgevingswet	Toezicht en handhaving
Onderdelen	- Visie-ontwikkeling - Gebiedsontwikkeling		<i>idem</i>	
Activiteit	bv. gebiedsontwikkeling.		<i>Idem</i>	
Besluiten/ procedure	Onder meer: - Structuurvisie - Bestemmingsplan		Onder meer: - Omgevingsvisie - Omgevingsplan	
Toetsingskader	Vigerende plannen en regels		<i>Idem</i>	
(Expliciet: wettelijk voorgeschreven) A a n b o d				
Datamodellen, registers, standaarden	- Ruimtelijke plannen.nl+ (Wro, Bro)		- ROD 'Bevroren' RP.nl	Regelbeheer
Kwaliteitseisen informatie	- IMRO2008/2012 - SVBP2008/2012 - STRI2008/2012 - IMROPT2008/2012		<i>Geactualiseerde standaarden, incl. digitale standaarden Ow (IMOD)</i> <i>Uitwerking van 3B's</i>	
Scope data	Ruimtelijke besluiten van gemeenten, provincies en Rijk		- Omgevingsdoc, incl. Waterschappen, - Vanaf 2020: Meldingen en vergunning	

In voorgaande tabel is de scope van deze laag op hoofdlijnen beschreven aan de hand van de informatiebehoefte die uit de wet volgt en het (in dit geval door de wet voorgeschreven) aanbod van informatie.

Toelichting op keuze binnen scope: Binnen het Register Omgevingsdocumenten is voorzien om de Waterschapsverordening (voorheen de Keur) en de legger digitaal te beheren. Voor de toekomstige scope van planologische informatieproducten van het IH Ruimte worden deze integraal meegenomen en ontsloten. Ook vanuit de gebruikersperspectief is het wenselijk dat *alle* planologische informatie gebundeld inzichtelijk is.

Publiekrecht

Binnen de laag Publiekrecht wordt informatie ontsloten op het gebied van publiekrechtelijke beperkingen. Publiekrechtelijke beperkingen zijn specifieke wettelijke beperkingen die zijn verbonden aan onroerend goed, zoals gebouwen, gronden en percelen. Voorbeelden van publiekrechtelijke beperkingen zijn: een verbod om te verbouwen in verband met een monumentale status, een kapverbod, een verbod om in een pand te wonen en beperkingen in verband met archeologische waarden of bodemverontreiniging.

Tabel 2. Scope laag Publiekrecht

	Binnen scope IST	IST'	SOLL	Buiten scope SOLL
(Impliciet: wettelijke) I n f o r m a t i e b e h o e f t e				
Informatiebehoefte	Overzicht alle publiekrechtelijke beperkingen		<i>Idem</i>	
Wet- regelgeving	Wkpb, Wvg, Onteigeningswet, WILG		2018/2020 Omgevingswet (incl aanvullingswet grondeigendom)	Privaatrecht
Onderdelen	- Gemeentelijke WKPB - Niet-gemeentelijke WKPB		<i>Idem</i>	
Activiteiten	- Aankoop gebouwen - Aankoop grond		<i>Idem</i>	
Besluiten en beschikkingen	Zie wet- en regelgeving		<i>Idem</i>	Notariële akten
Toetsingskader	Zie wet- en regelgeving		<i>Idem</i>	
(Expliciet: wettelijk voorgeschreven) A a n b o d				
Info-modellen, registers, standaarden	- LV-WKPB (gemeentelijk), - Openbaar Register Kadaster (NG), - BRK (NG). - BRK/Kadaster-online is ontsluiting Wkpb.	Kans: afschaffing duaal stelsel	2018: ROD, LV-WKPB 2020: ROD & Bevroren: LV-WKPB.*)	Publiekrechtelijke beperkingen die buiten scope van de Ow vallen**)
kwaliteitseisen informatie	- Catalogus Wkpb - Uitvoeringsregeling Wkpb		Digitale standaarden Ow	
Scope data	Zie registers		Zie registers	

*) Op basis van meest recente beleidsinzichten. **) Wel relevant voor de impliciete informatiebehoefte.

Toelichting op keuze binnen scope: Alle Publiekrechtelijke beperkingen, breder dan Wkpb. Zie ook hoofdstuk 7 en de daarbij behorende bijlage 3.

Toelichting op keuze buiten scope: Privaat- versus publiekrechtelijk. Opgemerkt wordt dat veel van de hier genoemde publiekrechtelijke beperkingen een privaatrechtelijke doorwerking hebben. Aangezien het aangrijpingspunt vanuit de wet publiekrechtelijk is, zijn ze toegekend aan deze laag (en worden ze hier niet als privaatrechtelijk benoemd). De privaatrechtelijke beperkingen die als zodanig wettelijke zijn verankerd, zijn daarmee buiten scope van deze laag. Deze komen in een separate laag aan de orde en zijn voorzien voor de 2^e/3^e tranche (na 2018)

Thema's

Met de beschikbaarheid van andere informatiehuizen ontstaat er meerwaarde om Thematische informatie⁹ i.r.t. de fysieke leefomgeving en met een planologische doorwerking in kaartbeelden en of regels te ontsluiten. Voor de gebruiker die zich breed wil oriënteren is de volgende vraag relevant: welke beperkingen gelden voor dit gebied in het kader van de Omgevingswet? Met het beschikbaar stellen van de thematische informatie met een planologische doorwerking in kaartbeelden en/of tekst ontstaat meerwaarde. Denk hierbij aan bijvoorbeeld geluids- of EV-contouren, die nu in bestemmingsplannen vaak als gebiedsaanduidingen beschikbaar zijn en planologisch zijn gereguleerd. De brondata en/of informatieproducten worden beschikbaar gesteld door de andere informatiehuizen.

De meerwaarde van deze laag is om –als aanvulling op de andere lagen- het volledige overzicht van planologische informatie te creëren zodat de gebruiker een totaaloverzicht krijgt. Voorts ontstaat er meerwaarde wanneer kan worden doorgeklikt naar de meer gedetailleerde broninformatie (bijv. de onderliggende geluidsmodellen) wanneer een verdieping wenselijk is (denk aan een inbreidingslocatie waar een modelberekening voor nodig is). Als scope-afbakening wordt verondersteld dat de overige, niet-planologische informatie- toebehoort aan de andere huizen.

Privaatrecht

De laag Privaatrecht betreft privaatrechtelijke gegevens die van belang zijn (of kunnen zijn) in het kader van de toepassing van het omgevingsrecht. Te denken valt aan de eigendomssituatie zoals gebouwen en gronden maar ook aan de vestiging van daaraan verbonden zakelijke rechten zoals erfdienstbaarheden.

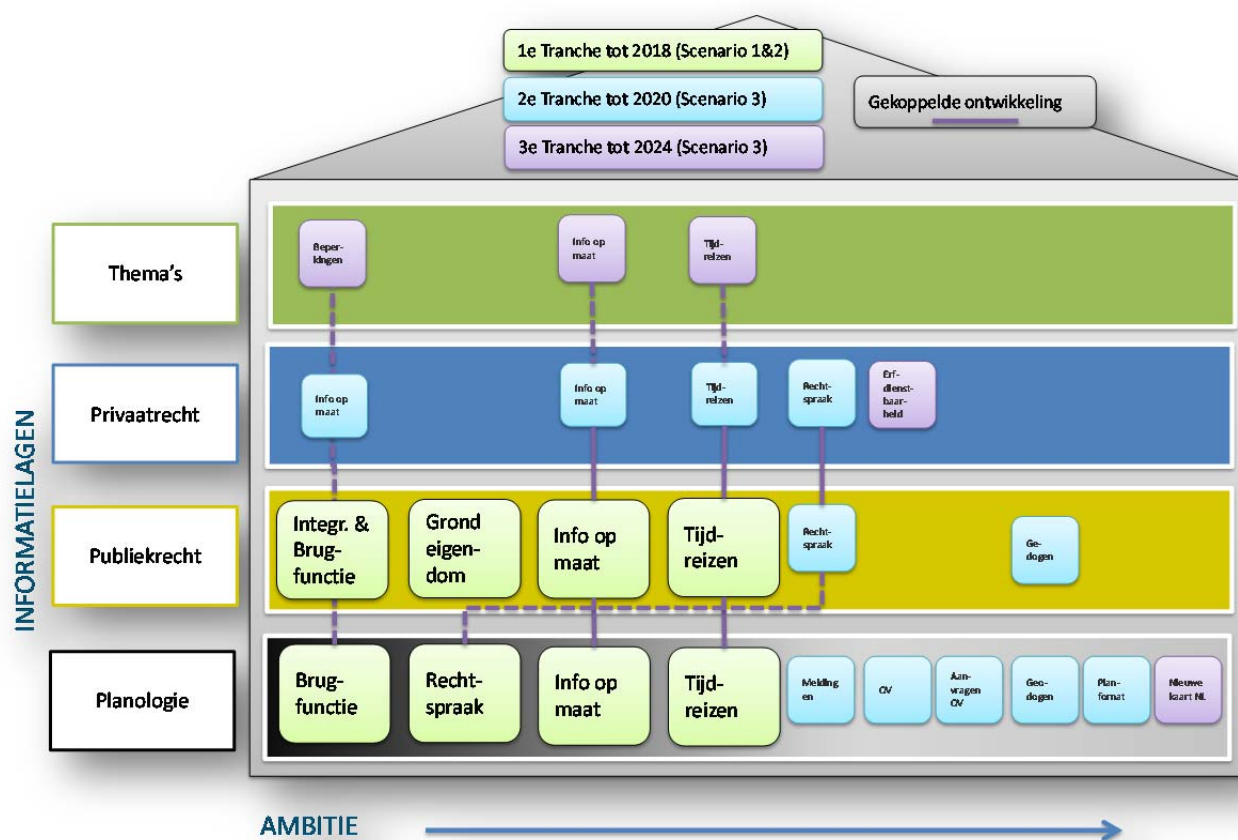
In hoofdstuk 6 worden de voorziene informatieproducten van deze lagen op hoofdlijnen beschreven.

3.2 Overzicht belangrijkste informatieproducten IH Ruimte

Binnen elke informatielaag worden meerdere informatieproducten onderscheiden, die voortvloeien uit enerzijds het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht en anderzijds uit eerder onderkende gebruikersbehoeften. De informatieproducten worden gefaseerd beschikbaar gesteld. De 1^e tranche bevat alleen informatieproducten uit de lagen Planologie en Publiekrecht, zie tabel 3 en figuur 5.

De onderscheiden informatieproducten zijn nader uitgewerkt in zes factsheets. De factsheets Informatie op maat en Tijdreizen hebben betrekking op meerdere lagen. De factsheets worden in hoofdstuk 5 nader ingeleid en zijn opgenomen in bijlage 2 van deze rapportage.

⁹ zoals nu al vaak deels opgenomen in bestemmingsplannen.



Figuur 5. Overzicht van lagen en informatieproducten 1^e tranche – IH Ruimte (zie ook bijlage 1).

Tabel 3. Informatieproducten 2018

Informatieproducten 1 ^e tranche	
Laag	Informatieproduct
Planologie	Brugfunctie
	Gerechtelijke uitspraken
	Informatie op maat
	Tijdreizen
Publiekrecht	Integrale & Brugfunctie
	Grondeigendom
	Informatie op maat
	Tijdreizen

4 Gebruikers

In dit hoofdstuk wordt een inventarisatie gemaakt van de mogelijke gebruikers en hun respectievelijke informatiebehoefte, ten einde de scope te bepalen van de (meest) relevante informatieproducten voor het IH Ruimte. Deze analyse richt zich primair op de informatieproducten die op korte termijn (1^e tranche) relevant zijn.

4.1 Gebruikersprofielen en zoekprofielen

Gebruikersprofielen

Om recht te doen aan het verschil aan informatiebehoefte van de verschillende soorten gebruikers van het IH Ruimte zijn de gebruikers gedifferentieerd naar verschillende gebruikersprofielen. Dit is in deze analyse niet uitputtend gebeurd maar slechts om in deze fase van het onderzoek voldoende beeld te krijgen van de scope van de gewenste informatieproducten. Daarbij wordt onderscheiden:

- I. overheid zijnde het bevoegd gezag (o.a. verlenen van vergunningen)
- II. overheid zijnde een uitvoeringsorganisatie
- III. professionele gebruiker
- IV. initiatiefnemer van een project
- V. overige gebruiker

Deze indeling is ingegeven door de volgende veronderstellingen:

- er is onderscheid gewenst tussen de overheid en andere gebruikers vanwege de (wettelijke) verplichtingen en bevoegdheden die de overheid heeft;
- er is onderscheid nodig tussen het bevoegd gezag enerzijds en uitvoeringsorganen van de overheid anderzijds in verband met verschillende bevoegdheden en taken van overheidsinstanties én vanwege het moeten kunnen delen van vertrouwelijke informatie tussen bepaalde overheidsinstanties (zie voor meer informatie hoofdstuk 5 van deze rapportage);
- er is onderscheid gewenst tussen professionele gebruikers en andere gebruikers, gelet op hun dienstverlening en expertiseniveau;
- het is wenselijk om initiatiefnemers afzonderlijk te onderscheiden van andere gebruikers, gelet op de specifieke informatiebehoefte die voortvloeit uit het vereiste om een initiatief concreet te omschrijven en te motiveren (bijvoorbeeld in het kader van een vergunningaanvraag). Uiteraard kan het bevoegd gezag in voorkomend geval tevens de rol van initiatiefnemer vervullen. Deze vervult op dat moment een dubbelrol van zowel "aanvrager" als "besluitnemer".

Met andere woorden: er bestaan significante verschillen in de "klantreise" van deze groepen gebruikers.

Zoekprofielen

Om recht te doen aan het gegeven dat deze gebruikers in de verschillende fasen van hun klantreis een veranderende informatiebehoefte hebben, is de informatiebehoefte verder gedifferentieerd in zogenaamde zoekprofielen. Om de zoekprofielen te bepalen zijn de verschillende gebruikersprofielen uitgezet tegen de vier hoofdfuncties van het Digitaal Stelsel Omgevingswet: oriënteren, indienen, besluit, informeren. Er ontstaat een matrix die inzicht geeft in de verschillende rollen die een gebruiker kan vervullen, afhankelijk van (de functie van) het proces waarin de gebruiker zich op dat moment bevindt. Iedere rol brengt op zijn beurt een bepaald zoekprofiel met zich mee. Dit is in deze analyse niet uitputtend gebeurd, maar slechts om in de fase van het onderzoek voldoende beeld te krijgen van de scope van de gewenste informatieproducten.

Tabel 4. Gebruikersmatrix

	<i>overheid-- bevoegd gezag</i>	<i>overheid-- uitvoerings- organisatie</i>	<i>professionele gebruiker</i>	<i>initiatiefnemer</i>	<i>particulieren & bedrijven</i>
Oriënteren	voorbereider van visies, plannen, regels en beleid <i>handhaver van wetten en regels</i>	uitvoerder van wetten, regels en beleid <i>handhaver van wetten en regels</i>	info-zoeker (voor opstellen visie, plan) info-zoeker (voor initiatief of aankoop vastgoed)	info-zoeker (voorbereiding van initiatief)	info-zoeker (algemene oriëntatie)
Indienen	initiatiefnemer	-	(adviseur van) initiatiefnemer	initiatiefnemer	initiatiefnemer
Besluiten	vergunning- verlener, regelsteller en beleidsmaker	adviseur inzake vergunningen, regels en beleid	(adviseur van) belang- hebbende	belang- hebbende	(derde) belang- hebbende
Informereren	wettelijke informatie- verstrekker	wettelijke informatie- verstrekker	-	-	-

Met de zoekprofielen wordt richting gegeven aan de manier waarop de informatie in het IH Ruimte zou moeten worden ontsloten. De vraag of het noodzakelijk (en haalbaar) is om bij de technische uitwerking van het IH Ruimte al deze zoekprofielen gericht te bedienen moet later worden beantwoord. Het is denkbaar om sommige profielen samen te voegen tot één zoekprofiel (zoals met de kleuren in de voorgaande tabel is voorgesteld). Andersom zou te zijner tijd kunnen blijken dat het nodig is om binnen een gebruikerscategorie een nader onderscheid te maken, bijvoorbeeld tussen notariaat en andere professionele gebruikers.

Op grond van de matrix in figuur 4.1 blijkt dat de onderscheiden gebruikers en functies zouden kunnen leiden tot 5 (basis)zoekprofielen, namelijk:

- A. profiel overheid-voorbereiden en uitvoeren
- B. profiel overheid-besluiten en informeren
- C. profiel initiatiefnemer
- D. profiel advies & oriëntatie
- E. profiel belanghebbende

Om beter inzicht te krijgen in welke informatie een gebruiker op een bepaald moment wenst is een casus beschreven van een ruimtelijk proces. Deze casus is beschreven in paragraaf 4.2. Hierin komen de hiervoor beschreven(basis) zoekprofielen tenminste één keer voor met uitzondering van het profiel overheid-beleid.

4.2 Casus ‘aankoop vastgoed en proces omgevingsvergunning’

Op basis van de gebruikersmatrix uit paragraaf 1 is een casus opgesteld waarin meerdere rollen (met bijbehorende zoekprofielen) aan de orde komen. In deze casus staat de vraag centraal aan welke informatie een gebruiker op welk moment behoefte heeft. De casus is chronologisch uitgewerkt waarbij meerdere (type) gebruikers (en dus meerdere klantreizen) voorbijkomen.

NB: vanwege herkenbaarheid zijn termen uit het huidige wettelijke kaders (Wro/Wkpb) en voorzieningen (OLO) gehanteerd. De casus is echter evengoed van toepassing in de SOLL situatie, omdat genoemde instrumenten een vergelijkbare opvolger hebben in de Ow, bijvoorbeeld het bestemmingsplan dat een omgevingsplan wordt.

Tabel 5. Gebruikers in de casus

Casus	
Een bedrijf kan een strook grond kopen naast hun eigen perceel en is voornemens daar een uitbreiding van de bestaande bedrijfshal te realiseren.	
Gebruikers (informatiezoekers):	Categorie
• bedrijfsleider (oriëntatie, initiatiefnemer) • de huisadviseur (RO, bouwkundig) • de makelaar van het bedrijf (aankoop) • behandelend ambtenaar BWT/RO van omgevingsdienst of gemeente • Veiligheidsregio (belast met externe veiligheidsbelangen) • direct omwonende (belanghebbende) • wethouder (besluitvorming afwijking) • de notaris	• IV • III • III • I • II • V • I • III

Ten aanzien van het detailniveau is van belang op welke schaalniveaus (macro, meso, micro) de betreffende gebruiker informatie zoekt: het individuele perceel of percelen, de (directe) omgeving van het perceel of percelen, of het grotere gebied waarin het perceel/de percelen liggen. De mate van relevantie van een schaalniveau voor een gebruiker is door middel van een kleurencodering aangegeven:

	doorgaans zeer relevant
	doorgaans minder relevant
	doorgaans niet of nauwelijks relevant

Tabel 6. Uitwerking casus en informatiebehoefte

gebruiker en informatiebehoefte		zoekprofiel (laag en schaal)			
1. Voorafgaand aan een bestuursvergadering binnen het bedrijf wordt gevraagd aan de bedrijfsleider om na te gaan wat de bestemming is van het terrein. De bedrijfsleider zoekt het bestemmingsplan op en is vooral geïnteresseerd in de bestemming, de bouwregels en de gebruiksregels.					
Gebruiker / zoekprofiel:	Bedrijfsleider (IV / C)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Mag dit hier?	planologie WKPB privaatrecht thema			
Informatieweergave:	Kaart en regels				
Detailniveau:	Perceel				

Besloten wordt om: 1) de huisadviseur een principeschets te laten opstellen en 2) via de eigen makelaar, onder voorbehoud, interesse in het perceel kenbaar te maken.

2. De huisadviseur zoekt ook bestemmingsplaninformatie. Hij constateert dat het bouwvolume dat het bedrijf vraagt in strijd is met de bestemming. Hij wil vervolgens weten of er recentelijk afwijkingen zijn verleend op het bedrijventerrein en wil weten of er een beeldkwaliteitsplan voor het gebied is vastgesteld. Daarnaast is hij op zoek naar flora- en fauna informatie uit de omgeving.

Gebruiker:	Huisadviseur (III / D)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Mag dit hier? Wat mag hier?	planologie WKPB			
Informatieweergave:	Kaart en regels / beleid Data (Wkpb / thematisch)	privaatrecht thema			
Detailniveau:	Perceel (Directe omgeving, gebied)				

3. De makelaar zoekt naast bestemmingsinformatie vooral naar publiekrechtelijke beperkingen en zakelijke rechten m.b.t. het perceel. Die bepalen immers mede de mogelijkheden (en de waarde) van het perceel.

Gebruiker:	Makelaar (III / D)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Wat mag hier?	planologie WKPB			
Informatieweergave:	Kaart en regels Data (Wkbp) Kadastrale kaart / data	privaatrecht thema			
Detailniveau:	Perceel (Directe omgeving)				

Op basis van de principeschets van de huisadviseur wordt besloten de gemeente te informeren over het voornemen. De gemeente vraagt aan het bedrijf om een informele aanvraag omgevingsvergunning (inclusief afwijking) in te dienen, waarna deze door de behandelend ambtenaar beoordeeld gaat worden.

4. De gemeenteambtenaar heeft voor de beoordeling informatie nodig uit diverse documenten, zoals het bestemmingsplan, gemeentelijke structuurvisie, de provinciale verordening en het beeldkwaliteitsplan. Ook de ambtenaar checkt hij een aantal Wkpb-thema's. Verder wil hij zich een beeld vormen van enkele relevante milieuthema's, waaronder milieuhinder en archeologische waarden. Tot slot wil hij weten welke specifieke andere bedrijven in de buurt zijn gevestigd.

Gebruiker:	Gem. ambtenaar (I / A)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Wat mag hier?	planologie WKPB			
Informatieweergave:	Kaart en regels / beleid Data (Wkpb / thematisch) Kadastrale kaart + data	privaatrecht thema			
Detailniveau:	Perceel (Directe omgeving, gebied)				

5. Vanwege de aanwezigheid van een hogedrukaardgasleiding in de directe omgeving legt de gemeentebestuurder het voornemen tevens voor aan de Veiligheidsregio. Deze heeft voor de beoordeling op dit onderdeel alle specifieke informatie over de betreffende leiding nodig alsmede eerdere adviezen die t.a.v. ontwikkelingen n.a.v. deze leiding recent zijn uitgebracht.

Gebruiker:	Veiligheidsregio (II / B)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Mag dit hier?	planologie WKPB privaatrecht thema			
Informatieweergave:	Kaart en regels Data (thematisch)				
Detailniveau:	Perceel, omgeving, gebied				

De gemeente wil medewerking aan het voornemen verlenen. Daarop laat het bedrijf een ruimtelijke onderbouwing opstellen en enkele onderzoeken uitvoeren en dient via het OLO de aanvraag omgevingsvergunning (inclusief afwijking) in bij de gemeente.

6. Een particuliere omwonende ziet in de krant het voornemen tot afwijking van het bestemmingsplan m.b.t. dit perceel. Hij is niet van te voren door het bedrijf geïnformeerd. Hij zoekt daarom informatie over wat hij in de krant leest. Uiteindelijk vindt hij op internet het ontwerp-besluit, waarbij o.a. een aanvraagformulier, een ruimtelijke onderbouwing en enkele bouwtekeningen behoren.

Gebruiker:	Omwonende (V / E)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Mag dit hier?	planologie WKPB privaatrecht thema			
Informatieweergave:	Data (besluit-informatie)				
Detailniveau:	Perceel				

7. De wethouder wil zich, mede n.a.v. het gesprek met de omwonende, nader oriënteren op relevante beleidsinformatie, de uitgevoerde onderzoeken en de gehanteerde bronnen en onderzoeksmodellen. Verder wil hij zich een beeld vormen van andere belanghebbenden die mogelijk in hun belangen geschaad zullen worden.

Gebruiker:	Wethouder (I / A)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Mag dit hier? Waar mag dit?	planologie WKPB privaatrecht thema			
Informatieweergave:	Data (besluit-informatie, thematisch) Kaart + regels / beleid				
Detailniveau:	Perceel (Omgeving, gebied)				

De omgevingsvergunning inclusief afwijking wordt verleend. Daarop wordt het perceel door het bedrijf aangekocht en kan de akte worden gepasseerd bij de notaris.

8. Met het oog op het passeren van de akte vraagt de notaris de benodigde informatie op.					
Gebruiker:	Notaris (III / B)		macro	meso	micro
Informatievraag:	Wat geldt hier?	planologie WKPB privaatrecht thema			
Informatieweergave:	Kadastrale kaart / data Kaart en regels Data (Wkpb)				
Detailniveau:	Perceel				

4.3 Conclusie

Op basis van de in dit hoofdstuk uitgevoerde analyse worden ten aanzien van de gebruikers en de informatiebehoefte de volgende conclusies getrokken.

- Voor de uitvoering van de Omgevingswet bestaat er voor gebruikers een informatiebehoefte uit alle vier onderscheiden lagen.
- Gebruikers hebben de behoefte om tijdens de "klantreis" tussen de lagen te switchen. Het verdient de voorkeur deze informatie vanuit één punt beschikbaar te stellen.
- Gebruikers zijn in te delen in vijf categorieën. Op basis van deze categorieën en de vier lagen kan een aantal (basis-)zoekprofielen worden onderscheiden.
- Er zal (in het kaartbeeld) geschakeld moeten kunnen worden tussen de vier lagen, maar daarnaast ook tussen verschillende schaalniveaus, bijvoorbeeld van perceel naar gebied.
- Voor de meeste zoekprofielen is de wettelijke verankering van rechten en beperkingen niet of minder relevant.
- Voor alle zoekprofielen en gebruikers is het relevant dat er een compleet en bestendig overzicht beschikbaar is, met alle aan de orde zijnde rechten en beperkingen. Op die manier ontstaat een grote meerwaarde van het IH RUIMTE voor de verschillende gebruikers.

5 Informatieproducten IH Ruimte 1^e tranche

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de informatieproducten beschreven die een passend antwoord zijn op behoefte van de gebruikers. Dit is gedetailleerd uitgewerkt voor de informatieproducten die als eerste aangeboden zullen worden, in de 1^e tranche (vanaf 2018). In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de voorziene informatieproducten in de 1^e tranche.

Tabel 7. Informatieproducten 1^e Tranche

Informatieproducten 1 ^e tranche (2018)	
Laag	Informatieproduct
Planologie	Brugfunctie
	Gerechtelijke uitspraken
	Informatie op maat
	Tijdreizen
Publiekrecht	Integrale & Brugfunctie
	Grondeigendom
	Informatie op maat
	Tijdreizen

In dit hoofdstuk worden beschreven waarom de informatieproducten passen binnen de scope van het informatiehuis en wat deze inhouden. Deze informatieproducten zijn per stuk verder uitgewerkt in factsheets in bijlage 2. De factsheets bevatten compacte informatie van hoofdstukken 3, 4, 5 en 7, alsmede ook informatie die niet in deze hoofdstukken is beschreven.

De brondata en registers die nodig is voor de totstandkoming van de informatieproducten wordt in bijlage 5 gepresenteerd. Hier wordt ook de kwaliteitsbeoordeling van deze bronnen beoordeeld.

5.2 Planologie

5.2.1 IST

Het landsdekkend beeld van ruimtelijke besluiten en de online ontsluiting van deze informatie wordt in de IST-situatie (huidige situatie) verzorgd door Ruimtelijkeplannen.nl (RP.nl). Het platform is 85% dekkend en verwacht per 2018 voor 99% dekkend te zijn. De planologische besluiten van de waterschappen (keur en legger) worden niet via RP.nl ontsloten.

5.2.2 SOLL

Het landelijke beheer van ruimtelijke besluiten gaat met de invoering van de omgevingswet over van RP.nl naar het Register Omgevingsdocumenten (ROD). De ontsluiting verschuift van RP.nl naar diverse gebruikerstoepassing(en). Vanwege het overgangsrecht is er een brugfunctie nodig om de bestaande plannen (zoals bevroren in RP.nl onder huidige omgevingsrecht) en de nieuwe planologische besluiten in het kader van de omgevingswet (zoals beheerd in het ROD) te combineren tot een landsdekkend beeld en te voorzien in noodzakelijke kwaliteitsborging om te voldoen aan de 3 B's.

Deze brugfunctie wordt door het IH Ruimte als informatieproduct geleverd. Ook andere informatieproducten ten behoeve van de (DSO) gebruikersvoorzieningen zijn voorzien. Zie onderstaande tabel. Daarnaast levert het IH Ruimte via (web) services als open data direct aan professionele gebruikers, zoals dat nu ook al het geval is voor RP.nl en de daarvan afgeleide services in PDOK.

Tabel 7a. Informatieproducten 1^e Tranche (Planologie)

Informatieproducten 1 ^e tranche (2018)	
Laag	Informatieproduct
Planologie	Brugfunctie
	Gerechtelijke uitspraken
	Informatie op maat
	Tijdreizen

Informatieproduct Brugfunctie

Er is sprake van een overgangperiode waarin het bestaande RP.nl wordt geconsolideerd en waarbij nieuwe plannen worden opgenomen in het hiervoor genoemde ROD. Het IH Ruimte levert een informatieproduct dat voorziet in een landsdekkend beeld van ruimtelijke plannen. Vanuit het gebruikersperspectief is er zoveel als mogelijk sprake van een naadloze overgang vanuit de huidige dienstverlening.

De Informatiebehoefte gaat onder meer om de volgende vragen: wat geldt hier?" en 'wat geldt in dit gebied?'. Het is vanuit gebruikersperspectief wenselijk een volledig en landsdekkend beeld te hebben onafhankelijk van het type register waarin dit wordt beheerd. De brugfunctie is noodzakelijk om aan de wettelijke verplichting tot ontsluiting te voldoen. Dit informatieproduct kan ook worden gebruikt om te voldoen aan Inspire-thema 4.

Informatieproduct Gerechtelijke uitspraken

Op het moment dat er een gerechtelijke uitspraak wordt gedaan die verband houdt met een bestemmingsplan/omgevingsplan, kan de status van het plan tijdelijk of definitief wijzigen. Indien de uitspraak van de bestuursrechter in de plaats treedt van het vernietigde besluit dient het bevoegd gezag deze wijziging door te voeren in het plan. In beide gevallen geldt dat de status van het tot dan toe vigerende plan veranderd.

De plannen uit RP.nl en uit het ROD worden door het IH Ruimte gecombineerd met uitspraken uit rechtsspraak.nl en in een integraal informatieproduct aangeboden aan de gebruikerstoepassingen. De gebruiker kan zien dat de status van een plan door een uitspraak gewijzigd is en kan desgewenst doorklikken naar de uitspraak op rechtsspraak.nl. Voor de goede orde: dit informatieproduct zal mede de (nu al) wettelijk verplichte publicatie en verwerking van uitspraken in plannen bevatten.

De Informatiebehoefte gaat om de vragen: wat geldt hier?" en 'wat geldt in dit gebied?' Met een nadruk op de bestendigheid en actualiteit van de informatie. Het is vanuit gebruikersperspectief wenselijk deze informatie te presenteren, zowel op kaart, bijvoorbeeld in de vorm van een "overlay", als in de vorm van de uitspraak zoals gepubliceerd op rechtsspraak.nl. Om een 'sterk merk' te creëren is het van belang in te zetten op bestendigheid en dus actuele informatie beschikbaar te stellen.

Informatieproduct Informatie op maat

Wanneer het in het DSO genoemde “gelijk dienstniveau” in de toekomst wordt geprojecteerd betekent dit per saldo het beter benutten van de bestaande functionaliteit van Ruimtelijkeplannen.nl. in de context van DSO. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet vraagt (en verwacht) de gebruiker een functionaliteit en interactiviteit in lijn met actuele, digitale (web-)ontwikkelingen en -mogelijkheden. Deze interactie wil de gebruiker door alle lagen (planologie, publiek- en privaatrechtelijk) op gelijke wijze ervaren. En hij wil hier tussen kunnen schakelen als hij vordert in zijn reis.

Het IH Ruimte faciliteert dit door ketenmanagement, oftewel een combinatie van technische expertise en de gebruikersvraag en de doorwerking en randvoorwaarden die dit schept richting registers en gebruikerstoepassingen.

De Informatiebehoefte gaat over het doseren van informatie: niet meer en minder dan een bepaalde gebruiker op een bepaald moment nodig heeft. Gezien de toename van digitale informatie (zoals ook is voorzien in het DSO) is het in toenemende mate wenselijk voor de gebruiker informatie op maat te presenteren.

Informatieproduct Tijdreizen

Traceerbaarheid en rechtsgeldigheid in de tijd, oftewel tijdreizen wordt als functie voorgeschreven binnen de architectuur van het stelsel. En niet zonder reden. Binnen gerechtelijke procedures is er in voorkomende gevallen behoefte aan dossieronderzoek, waaronder het verkrijgen van inzicht in de voorheen geldende planologische regimes en eventuele vrijstellingsbesluiten, projectbesluiten en afwijkingsbesluiten. Bevoegde gezagen, burgers en bedrijven maar ook de rechtelijke macht en advocatuur zijn er bij gebaad om een reconstructie te kunnen maken van de voorheen geldende gebruiks-, en bouw mogelijkheden. Het gaat er daarbij om dat een reconstructie mogelijk is van de regels en kaartbeelden die een gebruiker op een moment X in het verleden gezien heeft (waarbij uitsluiting nodig is van de eventueel later vastgestelde besluiten die met terugwerkende kracht doorwerken voor dat moment X).

De Informatiebehoefte gaat onder meer om de volgende vragen: ‘wat gold hier?’ en ‘wat gold in dit gebied?’ Het is vanuit gebruikersperspectief en vanuit perspectief van het stelsel wenselijk om tijdreizen te ondersteunen binnen de bredere context van planologische (en publiekrechtelijke) informatieproducten.

5.3 Publiekrechtelijke beperkingen

5.3.1 IST

Deze laag wordt in de IST-situatie vertegenwoordigd door het huidige zogenaamde duale stelsel van de Wkpb. De landelijke voorziening Wkpb levert gemeentelijke beperkingen, terwijl in de openbare registers van het Kadaster de niet-gemeentelijke beperkingen (van provincies, waterschappen en rijk) worden ingeschreven. Ontsluiting van de gecombineerde gemeentelijke en niet-gemeentelijke beperkingen geschiedt voorsnog alleen op perceelsniveau via Kadaster Online ten behoeve van de rechtszekerheids- en vastgoedketen (zoals notariaat, makelaars e.d.) maar ook particulieren, overheden en overige marktpartijen.

5.3.2 SOLL

Tabel 7b. Informatieproducten 1^e Tranche (Publiekrecht)

Informatieproducten 1 ^e tranche (2018)	
Laag	Informatieproduct
Publiekrechtelijk	Integrale & Brugfunctie
	Grondeigendom
	Informatie op maat
	Tijdreizen

Informatieproduct Integrale & Brugfunctie

Door de wijzigingen in de wettelijke verankering en nieuwe ICT-oplossingen dreigt afbreuk van bestaande dienstverlening vanaf 2018 en opnieuw in 2020 ten aanzien van de ontsluiting van de Publiekrechtelijke Beperkingen. Hiermee dreigt ook de koppeling naar perceelniveau te vervallen, die zeer relevant is voor de rechtszekerheid. Hoewel de (re-)organisatie van bronregistraties voor de Wkpb geen verantwoordelijkheid is voor het IH Ruimte, is het in samenhang ontsluiten van publiekrechtelijke beperkingen voor IH Ruimte zeker relevant.

De gebruiker heeft juist behoefte aan een bestendig informatieproduct dat *alle* Publiekrechtelijke beperkingen (uiteindelijk breder dan huidige Wkpb) integraal omvat. Hij wil dit bij voorkeur op kaart zien en in regels op perceelniveau. Bestendige en volledige informatie is belangrijke randvoorwaarde voor de gebruiker om te kiezen voor het DSO / IH Ruimte. Een ontsluiting in combinatie met planologie biedt grote meerwaarde voor de gebruiker, aangezien hij tijdens zijn informatiereis tussen lagen kan schakelen.

De informatiebehoefte gaat onder meer om de volgende vragen: “welke beperkingen gelden op dit perceel of object”, “geef me het gebied van deze beperkingen” en “geef me beperkingen in dit gebied”. Het is vanuit gebruikersperspectief wenselijk een volledig beeld te hebben van de publiekrechtelijke beperkingen onafhankelijk van het type register, wettelijke verankering, of exacte invoering of overgangstermijn. De brugfunctie is noodzakelijk om aan de wettelijke verplichting tot ontsluiting te voldoen. Dit informatieproduct kan ook worden gebruikt om te voldoen aan Inspire-thema 11.

Informatieproduct Grondeigendom

De Wet voorkeursrecht gemeenten, de Ontheffingswet en Wet inrichting landelijk gebied (Wilg) gaan samen op in de Aanvullingswet Grondeigendom die weer op gaat in de Omgevingswet. Beoogd is dat deze aanvullingswet gelijk met de Omgevingswet in werking gaat treden in 2018. Door de wijzigingen in de wettelijke verankering dreigt afbreuk van bestaande dienstverlening vanaf 2018 ten aanzien van de ontsluiting van deze beperkingen, in het bijzonder de Wvg (nu onderdeel Wkpb, zie ook brugfunctie Publiekrechtelijke beperkingen).

Dit informatieproduct voorziet in een brugfunctie om continuering te borgen voor wat betreft de Wvg en (met inachtneming van privacy en vertrouwelijkheid) uitbreiding voor wat betreft de Ontheffingswet en Wilg. Voorzien wordt dat de volgende instrumenten een publiekrechtelijk karakter krijgen en daarmee een mogelijk (deel-)informatieproduct zijn voor IH Ruimte:

- Inrichtingsbesluiten (huidige Wilg)
- Ruilplan (huidige Wilg)
- Ontheffingsbeschikking (nieuwe instrument onder de Ow)

Op dit moment zijn de consequenties ten aanzien van de informatievoorziening van de Aanvullingswet Grondeigendom nog onvoldoende bekend. Het is vooralsnog niet opportuun het nieuwe instrument stedelijke herkaveling, vanwege de nieuwigheid en facultatieve status, te gaan ontsluiten in een informatieproduct.

Een deel van deze informatie is (tijdelijk) vertrouwelijk en dient binnen een afgeschermd omgeving tussen overheden te kunnen worden gedeeld. Dit speelt bij uitstek in het kader van de Wet voorkeursrecht gemeenten, waar speculatie op gronden dient te worden voorkomen. Voor wat betreft de overige behoefte van overige gebruikers: zie integrale en brugfunctie. Vanuit het stelsel en de Omgevingswet geldt een wettelijke ontsluitingsplicht, van waaruit een dergelijk informatieproduct noodzakelijk is.

Informatieproduct Informatie op maat

Zie 'Informatie op maat' onder planologie.

Informatieproduct Tijdreizen

Zie 'Tijdreizen' onder planologie.

5.4 INSPIRE

Als uitgangspunt van de algemene functionaliteit en toegevoegde waarde van een informatiehuis gaan we uit van de uitgangspunten die het visiedocument geeft t.a.v. de relatie met INSPIRE¹⁰.

- *Bij het opstellen van de omgevingswet zijn Europese verplichtingen het uitgangspunt. Ook de INSPIRE richtlijn is zo'n verplichting. Voor optimale uitvoering van de wettelijke INSPIRE verplichting is nadrukkelijk het Digitaal Stelsel Omgevingswet van belang.*
- *Het DSO moet ervoor zorgen dat gegevens kunnen worden geleverd in het kader van INSPIRE. Dit betekent dat gegevensmodellen en technologie waar mogelijk rekening houden met INSPIRE eisen op het gebied van inhoud en ontsluiting. Daarnaast worden conform de Nederlandse implementatiestrategie zoveel mogelijk decentrale bronhouders ontlast als er al een centrale voorziening met dezelfde gegevens beschikbaar is.*

Dit is het geval als:

- *gegevens wettelijk verplicht beschikbaar moeten worden gesteld conform de Omgevingswet (bijvoorbeeld omgevingsdocumenten of andere registers)*
- *gegevens binnen de scope van het DSO in een informatiehuis worden verzameld (inclusief eventueel daarop volgende bewerkingen).*

Het IH Ruimte kan bronhouders helpen een aantal INSPIRE-verplichtingen voldoen. Dit is naar verwachting kosteneffectief en sluit aan bij de Nederlandse implementatiestrategie waarbij decentrale bronhouders zoveel mogelijk worden ontlast door beschikbare centrale voorzieningen. We voorzien mogelijkheden voor de volgende informatieproducten zoals genoemd in deze rapportage (binnen de 1^e tranche):

¹⁰ Conceptversie 0.95

Tabel 8. Mogelijkheden voldoen aan INSPIRE-verplichtingen vanuit het IH Ruimte

Informatie	Datasets IST	INSPIRE thema	Kans SOLL-Informatieproducten IH RUIJTE
Wro ruimtelijke plannen (gemeenten / provincies / rijk)	Ruimtelijkeplannen.nl	4. Toekomstig landgebruik	-Brugfunctie (RP.nl/ROD) -Tijdreizen
Kennisgeving, vordering, bevel of beschikking, Wet Bodembescherming (niet-gemeentelijk)	Openbare registers (BRK) / PDOK	11. gebiedsbeheer, gebieden waar beperkingen gelden (...)	-Brugfunctie PB
Kapverbod Boswet (niet-gemeentelijk)	Openbare registers (BRK) / PDOK	11. gebiedsbeheer, gebieden waar beperkingen gelden (...)	-Brugfunctie PB
Inschrijving wet geluidshinder (gemeentelijk)	Openbare registers (BRK)	11. gebiedsbeheer, gebieden waar beperkingen gelden (...)	n.t.b.

5.5 Conclusies

Zowel voor de lagen Planologie en Publiekrecht is een informatieproduct vereist dat een brugfunctie levert, ten einde continuïteit van dienstverlening te bieden bij overgang naar de Omgevingswet. Ook de andere hier gepresenteerde informatieproducten, zoals voorzien voor de 1^e tranche, zijn in belangrijke mate wenselijk vanuit het gebruikersperspectief én om invulling te geven aan de gestelde ambities van het DSO. Alle vermelde informatieproducten liggen binnen de scope van het DSO, zoals verder uiteen wordt gezet in hoofdstuk 7.

De informatie uit de bestaande voorzieningen dient in het kader van INSPIRE blijvend te worden ontsloten zolang deze rechtsgeldig is. Door de komst van het ROD is ook hier de brugfunctie effectief van belang om te voldoen aan INSPIRE verplichtingen, omdat INSPIRE een samenhangende ontsluiting vraagt over het thema toekomstig landgebruik, ongeacht de bronregistratie.

6 Doorkijk vervolg-ontwikkeling IH Ruimte

6.1 Informatieproducten 2^e/3^e tranche (ná 2018)

Tabel 9. Informatieproducten 2^e/3^e tranche

Doorontwikkelingsmogelijkheden IHR : 2 ^e /3 ^e tranche			
Onderwerp	Beschrijving Informatieproduct	Tranche	Randvoorwaarden
Planologie			
Verleende vergunningen	Ontsluiting van vergunningen binnen planologische laag, opmaat voor milieugebruiksruimte.	2 ^e	Afhankelijk besluitvorming ROD
Vergunning aanvragen	Ontsluiting van aangevraagde vergunningen binnen planologische laag	2 ^e	Afhankelijk besluitvorming register vergunningaanvragen
Beleidsregels/Welstand	Ontsluiting van welstandsinformatie uit het Omgevingsplan	2 ^e	Afhankelijk besluitvorming ROD
Gedoogbesluiten	Ontsluiting van gedoogbesluiten, bijv. toestaan woonfunctie op vakantiepark	2 ^e	
Meldingen	Ontsluiting van meldingen binnen planologische laag, opmaat voor milieugebruiksruimte.	2 ^e /3 ^e	Afhankelijk besluitvorming ROD
Leegstand	Ontsluiting van informatie over leegstand binnen planologische laag.	2 ^e /3 ^e	Afhankelijk besluitvorming register leegstand
Publiekrechtelijk			
Gerechtelijke uitspraken	Gerechtelijke uitspraken i.h.k.v. publiekrechtelijke beperkingen, gekoppeld aan percelen of onroerend goed.	2 ^e	
Gedoogbesluiten	Ontsluiting van gedoogbesluiten, bijv. toestaan graafwerkzaamheden op perceel ivm aanleg en of onderhoud.	2 ^e	
Stedelijke herverkaveling	Als onderdeel van aanvullingswet en bijbehorend informatieproduct grondeigendom	2 ^e /3 ^e	Afhankelijk van besluitvorming over dit instrument
Privaatrechtelijk			
Privaatrechtelijke beperkingen	Ontsluiting privaatrechtelijke beperkingen uit BRK, bijv. Is er een zakelijk recht gevestigd op dit perceel?	2 ^e	
Gerechtelijke uitspraken	Gerechtelijke uitspraken i.h.k.v. privaatrechtelijke beperkingen, gekoppeld aan percelen of onroerend goed.	2 ^e	
Tijdreizen	Mogelijk maken van teruggaan in de historie voor privaatrechtelijke beperkingen.	2 ^e	Afhankelijk van de impact en haalbaarheid irt BRK
Pacht	Ontsluiting privaatrechtelijke beperkingen ihkv pacht. Welke pachtregelgeving is van toepassing op dit gebied?	2 ^e /3 ^e	Afhankelijk van beleidsontwikkeling EZ
Erfdienstbaarheden	Ontsluiting privaatrechtelijke beperkingen ihkv Erfdienstbaarheden. Is recht van overpad van toepassing?	3 ^e	
Thema's			
Geluidzonering	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. een vastgestelde industrielawaazone.	2 ^e /3 ^e	Relatie met IH Geluid
Milieuzonering	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. een waterwingebied.	2 ^e /3 ^e	Relatie met IH Water
Reconstructiewet-zonering	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. een landbouwontwikkelingsgebied.	2 ^e /3 ^e	
veiligheidzonering	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. i.r.t. vervoer gevaarlijke stoffen	2 ^e /3 ^e	Relatie met IH Ext. Veiligheid

vrijwaringszoning	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. Als gevolg van radar / straalpad.	2 ^e /3 ^e	
wetgevingzoning	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. een natura 2000-gebied.	2 ^e /3 ^e	Relatie met IH Natuur
luchtvaartverkeerzone	Ontsluiting van zone op kaart, bijv. een luchthavenbeperkingsgebied.	2 ^e /3 ^e	

In voorgaande tabel wordt een doorkijk gegeven van de potentie van het IH Ruimte in de toekomstige ontwikkeling ná 2018. Hiertoe worden de informatieproducten beschreven die een passend antwoord zijn op behoefte van de gebruikers, én die in de ontwikkeling na 2018 haalbaar worden geacht (2^e/3^e tranche). Daarnaast zijn nog een aantal kansen benoemd waarvan de haalbaarheid en behoefte verdere uitwerking vraagt.

6.2 Overige kansen informatieproducten

Tabel 10. Overige kansen voor Informatieproducten IH Ruimte

Doorontwikkelingsmogelijkheden IHR : overige kansen			
Onderwerp	Beschrijving Informatieproduct	Tranche	Randvoorwaarden
Planologie			
Digitaal planformat	Uitwisselformat waarin concrete plannen kunnen worden gepresenteerd in 2D of 3D ten behoeve van indiening en toetsing vergunning en eventueel als opmaat naar de uitvoering. Denk dus onder meer aan BIM-achtige standaard voor gebouwen. Bij voorkeur via stelselbrede standaard.	n.t.b.	Ondersteuning format door DSO
Ondersteunen functie informeren	Om belanghebbenden in het DSO te informeren in het kader van gestarte procedures, meldingen, besluiten etc. kan het IHR een rol spelen van het voorzien van adressering.	n.t.b.	Uitwerking architectuur
Nieuwe kaart NL	Tijdreizen in de toekomst: geprognostiseerde bestemmingen en projecten beschikbaar in kaart en cijfers.	n.t.b.	Bij voorkeur in samenspraak met andere huizen en generieke registers
Sociaal economische gegevens	Als ondersteuning van gebiedsontwikkelingen, maar ook t.b.v. basisinformatie voor andere huizen is een landelijk overzicht van sociaaleconomische en demografische systemen binnen het DSO wenselijk. Dat zou passen binnen het IHR, maar ook in een eventueel generiek register.	n.t.b.	In afstemming met andere huizen en generiek register
Digitale MER	Een digitaal format voor MERren.	n.t.b.	

6.3 Conclusies

De potentie van het IH Ruimte is groot. Een verdere inhoudelijke uitwerking van de benoemde informatieproducten en kansen kan niet op zichzelf staan. Van belang is een helder vervolgproces in termen van governance, financiering en besluitvorming. Zie hiervoor de separate notitie over governance³.

7 Wettelijke verankering informatieproducten

In dit hoofdstuk wordt in beeld gebracht in hoeverre de vanuit de gebruiker wenselijke informatiebehoefte en daaruit voortvloeiende informatieproducten van de 1^e tranche binnen de scope liggen van het DSO. Hiervoor wordt ingegaan op de juridische grondslagen voor het IH Ruimte. In bijlage 3 is een uitgebreide juridische analyse weergegeven per informatieproduct. In de factsheets van bijlage 2 wordt een samenvatting en worden conclusies per informatieproduct gegeven. In dit hoofdstuk wordt een toelichting op de hiervoor vermelde juridische analyse gegeven en worden de algemene conclusies weergegeven.

7.1 Toelichting op de juridische analyse

In hoofdstuk 3 is de volgende definitie gegeven van het IH Ruimte:

Het IH Ruimte levert informatieproducten over ruimtelijke besluiten en daarmee samenhangende planologische bestemmingen en geldende regels en gebiedsbeperkingen die op een locatie van toepassing zijn centraal. Binnen dit informatiehuis wordt onderscheid gemaakt in de werkvelden of lagen¹¹ Planologie, Publiekrecht, Privaatrecht en Thema's.

Formeel gezien zijn de informatieproducten van belang die het IH Ruimte aan het DSO beschikbaar dient te stellen voor ontsluiting. In de analyse staat de gebruikersbehoefte echter centraal. De invulling van 'wat' het IH Ruimte levert aan stelsel is in deze analyse bepaald door de gebruikersbehoefte te vertalen in concrete informatieproducten. De wettelijke verankering van deze informatieproducten in het stelsel, is:

- enerzijds expliciet in de vorm van in de wet voorgeschreven plicht tot beheer en/of ontsluiting van informatie(producten), en;
- anderzijds impliciet door middel van gebruiksbehoeften die voortvloeien uit de uitvoering van wettelijke taken voor diverse gebruikers (bevoegde gezagen, initiatiefnemers, etc.) in het kader van de Ow.

Voor het bepalen van de wettelijke verankering van de informatieproducten is het niet van belang of de bron binnen of buiten het huis staat en wat waar wordt geregistreerd. Ook de wijze van ontsluiting van informatie is voor deze wettelijke analyse niet relevant. Niet het 'hoe', maar het 'wat' is onderwerp van deze analyse.

In bijlage 3 wordt ingegaan op de juridische context en onderbouwing van informatieproducten die in de factsheets van bijlage 2 zijn beschreven. Per informatieproduct wordt ingegaan op de wettelijke verankering. Daarnaast wordt aan de hand van een casus het de impliciete verankering bepaald en toegelicht. Een uitputtende analyse van de wettelijke informatiebehoefte is voor het IH Ruimte niet aan de orde, omdat al met een of enkele casus (gebiedsontwikkeling, afwijkprocedure) het geheel van informatieproducten omvat wordt.

Een casus gebiedsontwikkeling is in hoofdstuk 4 beschreven, waar nodig wordt hier naar verwezen. In algemene zin wordt opgemerkt dat het voor een gebruiker slechts relevant is dat er op vertrouwd kan worden dat via het IH Ruimte alle planologische en publiekrechtelijke informatie wordt verkregen, op basis waarvan een weloverwogen beslissingen kunnen worden genomen die de planologie betreffen en in de Omgevingswet samen komen.

¹¹ De term laag is analoog aan de gelaagde informatievoorziening zoals beschikbaar op digitale kaartbeelden van moderne webviewers. Deze term sluit tevens aan op de beeldspraak van huizen, dat wil zeggen dat de lagen als verdiepingen binnen een huis verbeeld kunnen worden.

7.2 Conclusie

Per informatieproduct is nagegaan in welke mate er sprake is van een wettelijke verankering, teneinde te toetsen in welke mate het betreffende, voorziene informatieproduct past binnen de scope van de Omgevingswet en het DSO. Voor het bepalen van de wettelijke verankering van de informatieproducten is het niet van belang hoe brondata wordt geregistreerd of hoe informatie wordt ontsloten. Niet het 'hoe', maar het 'wat' is onderwerp van deze analyse.

Uit de analyse blijkt dat de scope van de informatieproducten (en behoefte) van de 1^e tranche hetzij expliciet wettelijk zijn of zullen worden voorgeschreven, hetzij impliciet nodig zijn om de wettelijke taken uit te voeren. De informatieproducten die voorzien zijn in de 1^e tranche (2018) vallen daarmee binnen scope zoals gedefinieerd binnen het DSO.

4 mei 2016



Bijlage 2 – Factsheets Informatieproducten 1^e tranche

Onderstaande tabel vormt een leeswijzer bij de in de factsheets gebruikte kopjes.

Behoefte vanuit stelsel OW*	Naast de vraagarticulatie vanuit de Omgevingswet (Ow) is hierin ook de beleidsmatige, door het DSO vastgestelde scope meegenomen, alsmede de scope uit het bestuursakkoord. De juridische verankering is te vinden in bijlage 3.	
Gebruikersbehoefte	Informatiebehoefte gebruikers zoals we die veronderstellen vanuit de uitvoeringspraktijk en consultatieronden. Verondersteld is dat gebruikers via de Centrale gebruikerstoepassingen en eventuele andere toepassingen indirect gebruik maken van het IH Ruimte. Daarnaast zullen professionele gebruikers naar verwachting via web-services direct gebruik maken van de informatieproducten uit het IH Ruimte.	
Beschrijving informatieproduct		
Toegevoegde waarde voor het stelsel	Wat is de meerwaarde van het informatieproduct ten aanzien van de vraag vanuit het stelsel (en vanuit de voorziene functionaliteit van het stelsel als geheel)?	
Toegevoegde waarde voor de gebruiker	Wat is de meerwaarde van het informatieproduct voor de gebruiker?	
Wettelijke verankering		
	(Expliciet) Informatieproduct	(Impliciet) Informatiebehoefte
IST	Expliciete verankering van register of ontsluitingskanaal in huidige wet	Informatiebehoefte bij uitvoering van de huidige wet (omgevingsrecht)
IST'	Expliciete verankering van register of ontsluitingskanaal in Autonome wettelijke kader (zonder Ow)	Informatiebehoefte bij uitvoering van de autonome wetgeving (omgevingsrecht, zonder Ow)
SOLL	Expliciete verankering van register of ontsluitingskanaal in Ow en/of DSO-scope	Informatiebehoefte bij uitvoering van de Ow binnen DSO-scope
Brondata t.b.v. informatieproduct		
IST	Huidige beschikbare data	
IST'	Autonoom toekomstig (zonder DSO/ Ow) beschikbare data	
SOLL	Onder DSO/ Ow beschikbare of gewenste data	
Beslisinformatie informatieproduct		
Scope	In hoeverre valt dit informatieproduct binnen scope van DSO/Ow?	
Ontwikkelpad	In welke tranche wordt deze ontwikkeling meegenomen?	
Ontwikkelopgave	Wat is de ontwikkelopgave van deze informatieproduct?	
Nut & Noodzaak	In hoeverre is dit informatieproduct noodzakelijk en of wenselijk/nuttig binnen de in het DSO geformuleerde functionaliteit?	
Randvoorwaarde / wensen DSO	Welke randvoorwaarden en wensen zijn er naar de diverse onderdelen van het DSO om de ontwikkeling van dit informatieproduct mogelijk (brondata) en zinvol (ontsluiting) te maken?	

Bijlage 3 – Wettelijke verankering informatieproducten

1. Laag Planologie

1.1. Informatieproduct: Brugfunctie ROD en RP.nl

1.1.1 Expliciete wettelijke verankering nu: Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

Het wettelijke kader binnen de laag planologie wordt nu gevormd door de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro).

Artikel 3.37 lid 1 Wro:

"Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de voorbereiding, vormgeving, inrichting en beschikbaarstelling en nadere regels omtrent inhoud en uitvoerbaarheid van bestemmingsplannen en inpassingsplannen. Tevens kunnen regels worden gesteld omtrent de inhoud van de bij een plan behorende toelichting."

Met de algemene maatregel van bestuur (hierna: AMvB) wordt het Bro bedoeld. Paragraaf 1.2. Bro bevat de bepalingen over de vormgeving, inrichting, beschikbaarstelling, bekendmaking en terinzagelegging van ruimtelijke besluiten.

De belangrijkste artikelen die de beschikbaarstelling betreffen zijn hieronder aangehaald.

Artikel 1.2.1 Bro

"1. Onverminderd het bepaalde bij of krachtens de wet stellen burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat de volgende visies, plannen, besluiten en verordeningen, in voorkomend geval met de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, aan eenieder elektronisch beschikbaar:

- a. structuurvisie;*
- b. bestemmingsplan;*
- c. wijzigings- of uitwerkingsplan;*
- d. voorbereidingsbesluit;*
- e. beheersverordening;*
- f. provinciale verordening als bedoeld in artikel 4.1 van de wet;*
- g. aanwijzing als bedoeld in artikel 4.2 of 4.4 van de wet;*
- h. exploitatieplan;*
- i. rijksbestemmingsplan.*

"2. Er is een landelijke voorziening waar de visies, plannen, besluiten en verordeningen, bedoeld in het eerste lid, raadpleegbaar zijn."

"3. Voor zover een bestemmingsplan, wijzigings- of uitwerkingsplan, exploitatieplan of rijksbestemmingsplan dan wel een onderdeel daarvan:

- a. niet in werking is getreden, of*
 - b. onherroepelijk is,*
- dragen burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat er zorg voor dat dit bij de raadpleging van dat plan langs elektronische weg kenbaar is."*

"4. Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat stellen eenieder in de gelegenheid een visie, plan, besluit of verordening als bedoeld in het eerste lid, in voorkomend geval met de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, in te zien op onderscheidenlijk het gemeentehuis, provinciehuis, of op de hoofdzetel van het ministerie van Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat, dan wel op een andere door dat bestuursorgaan te bepalen locatie. Op verzoek wordt tegen kostprijs een afschrift daarvan verstrekt."

Artikel 1.2.1a Bro

"Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan, wijzigings- of uitwerkingsplan, exploitatieplan, rijksbestemmingsplan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 4.2 of 4.4 van de wet waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is:

a. wordt het ontwerpbesluit met overeenkomstige toepassing van artikel 1.2.1, eerste en tweede lid, beschikbaar gesteld;

b. vermelden een kennisgeving als bedoeld in artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht en een mededeling als bedoeld in artikel 3:44, eerste lid, van die wet tevens de plaats waar eenieder in de gelegenheid wordt gesteld de plannen en aanwijzingen, bedoeld onder a, langs elektronische weg te raadplegen, alsmede het identificatienummer van die stukken."

Artikel 1.2.2 Bro

"Onze Minister draagt aan een of meer door hem aan te wijzen instanties het beheer op van de landelijke voorziening en kan daarvoor regels stellen."

Artikel 1.2.3 Bro

"1. Een visie, plan, besluit en verordening als bedoeld in artikel 1.2.1, eerste lid, in voorkomend geval met de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, worden elektronisch vastgesteld. Van een zodanig elektronisch document wordt tevens een papieren versie gemaakt.

"2. Indien de inhoud van een elektronisch document als bedoeld in het eerste lid tot een andere uitleg aanleiding geeft dan de papieren versie, is het eerstgenoemde document beslissend."

De in de Wro jo Bro genoemde landelijke voorziening die zorgt voor de beschikbaarstelling van ruimtelijke besluiten is www.ruimtelijkeplannen.nl (hierna rp.nl).

1.1.2. Expliciete wettelijke verankering nu: Crisis,- en herstelwet en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet

De Crisis,- en herstelwet en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (hierna: Besluit) bieden de mogelijkheid om af te wijken van het bepaalde in de Bro inzake de beschikbaarstelling. Zo bepaalt artikel 7a van het Besluit het volgende:

1.1.3. Expliciete verankering in de toekomst: Omgevingswet

De Omgevingswet (hierna: Ow) bevat de bepalingen die betrekking hebben op de beschikbaarstelling voor omgevingsdocumenten. Overigens zijn de ruimtelijke besluiten als genoemd in de Wro en Bro geringer in aantal dan de omgevingsdocumenten als genoemd in de Ow.

Artikel 20.12 (landelijke voorziening omgevingsdocumenten)

"1. Er is een landelijke voorziening waarmee een ieder langs elektronische weg kennis kan nemen van omgevingsdocumenten als bedoeld in artikel 16.2.

2. De beschikbaarstelling door de voorziening omvat een geometrische verbeelding van de regels of besluiten met de daarbij behorende toelichting.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan voor beschikkingen worden bepaald dat de beschikbaarstelling alleen geldt voor daarbij aangewezen elementen.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de inrichting, instandhouding, werking en beveiliging van de landelijke voorziening.”

Artikel 20.20 (digitaal stelsel)

- “1. Er is een digitaal stelsel van informatievoorziening over de fysieke leefomgeving.
2. In het digitaal stelsel worden omgevingsdocumenten als bedoeld in artikel 16.2 of andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gegevens of gegevensverzamelingen opgenomen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de onafhankelijke kwaliteitsborging en de beschikbaarstelling van de omgevingsdocumenten, gegevens of gegevensverzamelingen.”

In artikel 16.2 lid 1 Ow is een aantal rechtsfiguren rechtstreeks aangewezen als omgevingsdocument. Op grond van het tweede lid van artikel 16.2 kunnen bij AMvB ook andere rechtsfiguren worden aangewezen als omgevingsdocument. Deze aanwijzing bij AMvB vindt plaats in het Omgevingsbesluit.

Omgevingsdocumenten hebben de vorm van een elektronisch bestand (art. 16.2 lid 3) en worden beschikbaar gesteld via de landelijke voorziening (art. 16.3 lid 1) waarmee een ieder langs elektronische weg kennis kan nemen van die omgevingsdocumenten (art. 20.12 lid 1). De beschikbaarstelling door de landelijke voorziening omvat een geometrische verbeelding van de regels of besluiten met de daarbij behorende toelichting (art. 20.12 lid 2).

De volgende rechtsfiguren zijn in de Ow aangewezen als omgevingsdocument:

- Omgevingsplan: artikel 2.4 Ow
- Waterschapsverordening: artikel 2.5 Ow
- Omgevingsverordening: artikel 2.6 Ow
- Omgevingsvisie: artikel 3.2 Ow
- Programma: artikel 3.3 Ow
- Projectbesluit: artikel 5.44 Ow

De volgende rechtsfiguren zijn in artikel 12.4 van het Omgevingsbesluit als omgevingsdocument aangewezen:

- Aanwijzing van zwemlocaties: artikel 2.18 lid 1 onder d onder 30 Ow en artikelen 3.4 en 3.5 lid 2 Besluit Kwaliteit leefomgeving
- instructieregels GS ter uitwerking of concretisering van omgevingsverordening: artikel 2.22 lid 2 Ow
- instructiebesluit: artikelen 2.33 en 2.34 Ow
- Legger: artikel 2.39 Ow
- Peilbesluit: artikel 2.41 Ow
- [naar verwachting per 2020] Melding: artikel 4.4 lid 1 Ow
- Beschikking tot vaststellen van maatwerkvoorschriften: artikel 4.5 Ow
- Beleidsregels: artikel 4.19 Ow (specialis voor toetsing uiterlijk van bouwwerken) artikel 4:81 Awb (generiek)
- Voorbereidingsbesluit: artikelen 4.14, 4.15 en 4.16 Ow
- [naar verwachting per 2020] Omgevingsvergunning: artikelen 5.1, 5.3 en 5.4 Ow, waterschapsverordening, omgevingsverordening
- Voornemen om verkenning uit te voeren naar opgave in fysieke leefomgeving en om projectbesluit vast te stellen: artikel 5.47 Ow
- Voorkeursbeslissing: artikelen 5.49 en 5.55 Ow

- Algemene maatregel van bestuur: diverse artikelen Ow
- Ministeriële regeling: diverse artikelen Ow
- Besluit dat onderdeel omgevingsplan geen deel van het omgevingsplan uitmaakt: artikel 16.21 lid 1 Ow
- Besluit tot beëindiging respectievelijk verlenging experiment: artikel 23.3 Ow (lid 7 voor besluit tot beëindiging, lid 8 voor besluit tot verlenging)

1.1.4. Overgangsrecht

Het in gebruik nemen van de nieuwe standaarden en de nieuwe registratie (het ROD binnen het DSO) hangt samen met het gebruik van de huidige wettelijke standaarden en landelijke voorziening rp.nl. Op een gegeven moment zal definitief worden overgeschakeld naar de nieuwe systematiek van de Ow. Daaraan voorafgaand geldt het overgangsrecht. In het overgangsrecht Ow zal worden bepaald wanneer een bestemmingsplan een omgevingsplan wordt en of, en zo ja welke overgangstermijn er geldt. Dit overgangsrecht is van invloed op de termijn van instandhouding en uitfasering van de nu geldende standaarden en landelijke voorziening. Er is dus sprake van een brugfunctie van rp.nl naar ROD. De grondslag hiervoor is gelegen in de expliciete wettelijke eisen uit de Wro en Bro en Ow.

Artikel 7a Besluit:

“1. In het kader van een Platform 31-experiment «Flexibele bestemmingsplannen» kan bij de voorbereiding, vormgeving, inrichting en beschikbaarstelling van een bestemmingsplan worden afgeweken van:

a....;

b. de volgende artikelen van het Besluit ruimtelijke ordening:

1°. 1.2.1, tweede lid, en 1.2.1a, onderdeel a, onder de voorwaarde dat het ontwerp van het bestemmingplan of het vastgestelde bestemmingsplan elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze beschikbaar wordt gesteld en blijft op een door de raad te bepalen internetadres. In dat geval bevat de landelijke voorziening, bedoeld in artikel 1.2.1, tweede lid, een verwijzing naar dit internetadres;...”

Het IH Ruimte bevat geen voorziening voor ruimtelijke besluiten die niet zijn ontsloten voor rp.nl.

1.2. Informatieproduct Gerechtelijke uitspraken

1.1.2. Expliciete wettelijke verankering nu en in de toekomst: Algemene wet bestuursrecht, Wet op de Raad van State

Kenbaarheid van gerechtelijke uitspraken is van groot belang voor gebruikers. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State draagt, voor zover van belang, bestuursorganen in haar uitspraken op om bepaalde aanpassingen binnen een bepaalde termijn in het bestemmingsplan te verwerken of om voor onderdelen een nieuw besluit te nemen. Reden hiervoor is dat op rp.nl duidelijk moet zijn in hoeverre een plan niet in werking is getreden of onherroepelijk is.

Op dit moment worden uitspraken op www.rechtspraak.nl gepubliceerd en voor zover planologisch relevant, op rp.nl. Een verandering ten gevolge van de inwerkingtreding van de Ow op de wijze zoals nu geregeld is, is nog niet bekend.

De wettelijke verankering van de gerechtelijke uitspraken vloeit voort uit onderstaande wetsartikelen.

Artikel 30b Wet op de Raad van State bepaalt dat de Afdeling bestuursrechtspraak is belast met de berechting van de bij de wet aan haar opgedragen geschillen.

Artikel 8:80 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat, indien de bestuursrechter bepaalt dat zijn uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit, de uitspraak bovendien overeenkomstig de voor dat besluit voorgeschreven wijze bekend wordt gemaakt door het bevoegde bestuursorgaan.

Afdeling 2.3. van de Algemene wet bestuursrecht maakt elektronisch verkeer mogelijk met betrekking tot primaire besluitvorming, de bezwaarschriftenprocedure en het administratief beroep. Deze afdeling heeft geen betrekking op het beroep bij de bestuursrechter.

Nu in een uitspraak kan worden opgedragen dat (delen) van de uitspraak worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening is eerder genoemde brugfunctie ook van belang voor gerechtelijke uitspraken.

2. Laag Publiekrechtelijke beperkingen

2.1. Informatieproduct: Integrale & brugfunctie Publiekrechtelijke beperkingen

2.1.1. Expliciete wettelijke verankering per 2018 ontbreekt: impliciete wettelijke verankering

De Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (hierna: Wkpb) heeft als doel om eenvoudig inzicht te krijgen in de door de overheid opgelegde beperkingen op een stuk grond of een gebouw en heeft betrekking op vijftien wetten. Als gevolg van de opkomst van de informatiesamenleving is wetgeving over informatie over de fysieke leefomgeving sterk in ontwikkeling. Voor de gebruiker is het dan ook van groot belang om op een duidelijke en eenduidige wijze inzicht in deze informatie te verkrijgen en te behouden.

Uit de evaluatie van de Wkpb blijkt dat het stelsel vrij goed functioneert, maar dat er enige verbeteringen wenselijk zijn. De Ow biedt mogelijkheden voor een verdere integratie van de registratie en kenbaarheid van besluiten. Daarom is integratie van deze wet in de Ow voorzien. De Ow zal naar verwachting bepalen dat 50% van de publiekrechtelijke beperkingen in 2020 overgaat in de Ow.

Er is nog geen wettelijk grondslag voor deze overgang in 2018. Voor de overgang in 2020 is sprake van een brugfunctie voor Wkpb vergelijkbaar met de brugfunctie voor planologie.

Gelet op de rol van de Wkpb voor gebruikers is continuïteit van het beschikbaar hebben van informatie voor gebruikers essentieel. Er is sprake van 700.000 percelen met geregistreerde gemeentelijke publiekrechtelijke beperkingen. Op het moment van inwerkingtreding van de Ow dient voor de gebruiker alle informatie beschikbaar te zijn die van belang is op een beslissing om bijvoorbeeld over te gaan tot de koop van een bedrijventerrein ten behoeve van gebiedsontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 3. Informatie die voortvloeit uit de Wkpb, zoals de aanwijzing van gronden in de zin van de Wet voorkeursrecht gemeenten, mag in de periode van 2018 tot 2020 niet ontbreken. Daarnaast is een overgangperiode (vanaf 2018) gewenst omdat vele gemeenten per 2020 nog geen (compleet) omgevingsplan hebben om (deel van) huidige Wkpb-beperkingen in op te nemen. Tot slot is aanhaking van de informatie op grond van de Wkpb vanuit het oogpunt van rechtszekerheid van belang. De gebruiker moet er op kunnen vertrouwen dat de geleverde informatie compleet is en feitelijk juist is, los van het antwoord op de vraag of al dan niet sprake is van een expliciete wettelijke grondslag.

2.1.2. Expliciete wettelijke verankering 2020: Omgevingswet

Het is gewenst alle publiekrechtelijke besluiten te ontsluiten via DSO.

Per 2020 is het beleidsvoornemen dat circa 50% van de huidige Wkpb besluiten via DSO ontsloten gaan worden.

Het voornemen is circa de helft van de huidige publiekrechtelijke besluiten via het IMOD en ROD te ontsluiten, voor de andere helft (onder andere besluiten op basis van de Woningwet en Opiumwet) is het vooralsnog niet het voornemen.

2.1.3. De Implementatie van de INSPIRE-richtlijn.

In het kader van INSPIRE is het van belang dat de volgende beperkingen een INSPIRE aanmerking hebben:

- Kennisgeving, vordering, bevel of beschikking, Wet Bodembescherming (KW) – niet gemeentelijke Wkpb. Deze is aangemerkt en wordt ook in PDOK gepubliceerd.
- Kapverbod op basis van de Boswet (BK) – niet gemeentelijke Wkpb. Deze is aangemerkt, maar er is geen inschrijving bij het Kadaster aangeboden om op te nemen in het Openbaar Register (OR). Als deze wordt aangeboden zal deze ook via PDOK gepubliceerd gaan worden.
- Inschrijving Wet geluidhinder (KR). Dit is wel een gemeentelijke beperking, maar valt niet onder de Wkpb. Hij moet bij het Kadaster in het OR worden ingeschreven, maar niet als publiekrechtelijke beperking. Hierdoor is er ook geen contour beschikbaar en geen publicatie in PDOK.

2.2. Informatieproduct: Grondeigendom

2.2.1. Expliciete wettelijke verankering nu: Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken voor zover het de Wet voorkeursrecht gemeenten betreft.

Voor wat betreft de Wkpb wordt verwezen naar paragraaf 2.1.1.

Grondeigendom heeft in de huidige situatie binnen dit kader betrekking op de Wet voorkeursrecht gemeenten, Onteigeningswet en Wet inrichting landelijk gebied.

Wet voorkeursrecht gemeenten (hierna: Wvg)

De Wvg is bedoeld om een middel in handen te geven om te voorkomen dat er door grondeigenaren en projectontwikkelaars wordt gespeculeerd in de aanloop naar nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De Wvg voorkomt daarmee prijsopdrijving van gronden die een gemeente wil ontwikkelen. De informatievoorziening over Wvg besluiten loopt via het Wkpb stelsel.

Onteigeningswet

De Onteigeningswet stuurt aan op een minnelijke regeling tussen partijen. Wanneer dit niet lukt kan worden overgegaan tot onteigening. Allerlei onroerende zaken kunnen in een onteigening worden betrokken. Er worden belangrijke voorwaarden aan onteigening gesteld. Eén van die voorwaarden is dat een overheidsinstelling, zoals een gemeente of het Rijk, alleen tot onteigening kan overgaan indien daartoe de noodzaak bestaat en er een algemeen belang aanwezig is.

Wet inrichting landelijk gebied (hierna: Wilg)

Herverkaveling is het instrument waarmee op dwingende wijze onroerende zaken in een gebied kunnen worden samengevoegd, het gebied opnieuw kan worden verdeeld in kavels en die kavels aan eigenaren kunnen worden toebedeeld.

2.2.2. Expliciete wettelijke verankering toekomst: Aanvullingswet grondeigendom

Het wetsvoorstel Aanvullingswet grondeigendom kent vier specifieke instrumenten voor het uitvoeren van grondbeleid: onteigening, voorkeursrecht, inrichting van het landelijk gebied en stedelijke kavelruil.

In februari 2015 heeft het kabinet de wens uitgesproken om in te zetten op een regeling voor stedelijke herverkaveling op vrijwillige basis, met als uitgangspunt de regeling voor vrijwillige kavelruil van Wilg.

De Wet voorkeursrecht gemeenten, de Onteigeningswet, de Wilg en de Wet stedelijke herverkaveling gaan samen op in de Aanvullingswet Grondeigendom die weer op gaat in de Ow. Beoogd is dat deze aanvullingswet gelijk met de Ow in werking gaat treden in 2018.

NB de uitgangspunten en tijdspad van de transitie Wkpb/Wvg in de Ow zijn nog niet definitief en dienen ook vanuit oogpunt van rechtszekerheid voor het vastgoedverkeer (het oorspronkelijke doel van de Wkpb) te worden gezien. De onderstaande weergave is gebaseerd op huidige beleidsvoornemens:

De Wkpb gaat niet mee in de 1^e tranche Ow, maar, zoals nu gedacht, twee jaar later. Ten gevolge hiervan wijzigt de grondslag van de Wvg besluiten in de Wkpb. Overwogen wordt om de Wvg besluiten mee te laten lopen met de transitie van de gehele Wkpb in de Ow per 2020. Onder verwijzing naar het gestelde ten aanzien van de transitie Wkpb geldt dat wanneer de Wkpb ten behoeve van de gebruiker in 2018 onderdeel wordt van DSO, dit ook geldt voor de Wvg.

Aanvullend argument hierbij is dat een ICT transitie voor alle stakeholders een grote operatie is met hoge kosten en overgangsprijken. Invoering van gerelateerde wetstrajecten dienen dan ook in één keer te worden uitgevoerd. Daarbij komt dat er meer tijd beschikbaar is om benodigde verbeteringen in het stelsel door te voeren. Een logisch moment daarvoor is overgang van de Wkpb naar de Ow waarbij de bestaande ICT-voorzieningen tot dat moment in stand zullen blijven.

2.2.3. Impliciete wettelijke verankering

Voor het grootste deel is sprake van een expliciete verankering. Voor wat betreft de implementatie in 2018 van de Wvg wordt verwezen naar de Wkpb.

3. Generieke Informatieproducten

3.1. Informatie op maat

3.1.1. Expliciete wettelijke verankering nu en in de toekomst: geen

Voor dit informatieproduct ligt er geen verankering in de wet.

3.1.2. Impliciete wettelijke verankering: geen

Voor dit informatieproduct ligt geen verankering in de wet noch is deze voorzien. De verankering komt voort uit de eisen en wensen ten aanzien van ambitie en functionaliteit van het stelsel.

3.2. Tijdreizen

3.2.1. Expliciete wettelijke verankering nu en in de toekomst: geen

Aanvullend op de hierboven beschreven informatie moet het ook mogelijk zijn om informatie uit het verleden te gebruiken (toetsing ex tunc). Hier is nog geen wettelijke verankering voor. Ingeval van een gerechtelijke procedures kan er echter behoefte bestaan aan dossieronderzoek waarbij inzicht wordt verkregen in de voorheen geldende planologische regimes en eventuele vrijstellingsbesluiten, projectbesluiten en afwijkingsbesluiten.

3.2.2. Impliciete wettelijke verankering: geen

Bevoegde gezagen, burgers en bedrijven maar (vooral) ook de rechterlijke macht en advocatuur zijn er bij gebaat om een reconstructie te kunnen maken van de voorheen geldende gebruiks,- en bouwmogelijkheden. Het beschikbaar stellen van informatie uit het verleden draagt hiertoe bij.

Bijlage 4 – Vergelijking wettelijke publicatieplicht besluiten Wro en Ow

RP.nl (nu)	RP.nl + ROD
Visies (2018)	
Structuurvisie gemeente	Omgevingsvisie gemeente
Aspect-structuurvisie gemeente	Omgevingsvisie/programma gemeente
Structuurvisie provincie	Omgevingsvisie provincie
Aspect structuurvisie provincie	Omgevingsvisie/programma provincie
Structuurvisie rijk	Omgevingsvisie rijk
Aspect structuurvisie rijk	Omgevingsvisie/programma rijk
Plannen (2018)	
Bestemmingsplan	Omgevingsplan
Beheersverordening	
Exploitatieplan	
Proactieve aanwijzing (prov.)	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Reactieve aanwijzing (prov.)	Reactieve interventie (prov.)
Aanwijzingsbesluit (rijk)	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Wijziging / uitwerking bestemmingsplan	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Inpassingsplan provincie	Projectbesluit provincie
Wijziging / uitwerking inpassingsplan (prov.)	Uitwerking binnen projectbesluit (prov.)
Inpassingsplan rijk	Projectbesluit rijk
Wijziging / uitwerking inpassingsplan (rijk)	Uitwerking binnen projectbesluit (rijk)
Vorbereidingsbesluiten (2018)	
V.B. bestemmingsplan	V.B. omgevingsplan
V.B. provinciaal inpassingsplan	V.B. (provinciaal) projectbesluit
V.B. rijksinpassingsplan	V.B. (rijks)projectbesluit
Verklaring voorbereiding verordening (prov.)	V.B. provinciale verordening
Verklaring gemeentelijke voorbereiding bestemmingsplan (prov.)	V.B. i.v.m. instructie (prov.)
Verklaring voorbereiding AMvB (rijk)	V.B. AMvB
Verklaring gemeentelijke voorbereiding bestemmingsplan (rijk)	V.B. i.v.m. instructie (rijk)
Vergunningen en meldingen (2020)	
Omgevingsvergunning (gemeente)	Omgevingsvergunning (gemeente)
Projectbesluit (gemeente)	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Melding (gemeente)	Melding (gemeente)
Omgevingsvergunning (provincie)	Omgevingsvergunning (provincie)
Melding (provincie)	Melding (provincie)
Omgevingsvergunning (waterschap)	Omgevingsvergunning (waterschap)
Melding (waterschap)	Melding (waterschap)
Projectbesluit (provincie)	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Omgevingsvergunning (rijk)	Omgevingsvergunning (rijk)
Projectbesluit (rijk)	<i>vervalt of gaat op in ander instrument</i>
Algemene regels overheden	
Div. AMvB / wijziging AMvB	Algemene instructieregels (rijk)
	Algemene regels over activiteiten (rijk)
	<i>(oftewel de vier Amv's)</i>
-	Ministeriële regeling (rijk)
-	Ontheffing instructieregels (rijk)

Verordening provincie	Omgevingsverordening incl. instructieregels ter uitwerking of concretisering van de omgevingsverordening (provincie)
Aanwijzingsbesluit (rijk, provincie)	Instructie (rijk, provincie)
-	Plan / Programma (gem. / prov. / rijk).
OD Waterschap	
-	Waterschapsverordening (+ beperkingengebied)
-	Legger
-	Peilbesluit
-	Projectbesluit
-	Plan / Programma
Overige besluiten (Rijk, provincie, waterschap, gemeente-- tenzij hierna anders vermeld)	
-	Voorkeursbeslissing (5.49 / 5.55 Ow)
-	Beleidsregels (12.4 Omgevingsbesluit)
-	Aanwijzing van zwemlocatie (2.18 Ow) (provincie)
-	Besluit geen onderdeel Op (16.21 Ow) (provincie)
-	Besluit beëindiging/verlenging experiment (rijk)
-	Beschikking vaststellen maatwerkvoorschr. (4.5 Ow)
-	Voornemen verkenning (art. 5.4.7 Ow)

Bijlage 5 – Registers en brondata

ID	Beschrijving van de data (bestandsnaam)	Kwal. IST	IST	IST'	SOLL	Beheer	bronhouder(s)	Eigenaar	Opmerking
100	Planologie	[1-5]							
101	Ruimtelijkeplannen.nl (2018)	4	*		*	Kadaster	gem/prov/rijk	I&M	<i>brondocumenten alleen decentraal beschikbaar. SOLL ivm overgangsrecht</i>
102	Register Omgevingsdocumenten (ROD)	nvt			*	Kadaster/KOOP	gem/prov/ws/rijk	I&M	<i>Eigenaar/beheer nog te besluiten</i>
103	Relatie tussen rechtspraak.nl en RP.nl	4		*		n.t.b.	gem/prov/rijk/RvdR	I&M/r.m.	<i>brondocumenten rechtspraak.nl</i>
104	Relatie tussen rechtspraak.nl en RP.nl, ROD	nvt			*	n.t.b.	gem/prov/rijk/ws/RvdR	I&M/r.m.	<i>brondocumenten rechtspraak.nl</i>
105	Historie bestand RP.nl	4		*	*	Kadaster	gem/prov/rijk	I&M	<i>wordt in 2017 opgezet vanuit beheer rp.nl</i>
200	Publiekrechtelijke beperkingen								
201	Landelijke voorziening WKPB	4	*		(*)	Kadaster	gemeenten	I&M	<i>brondocumenten alleen decentraal beschikbaar. SOLL ivm overgangsrecht</i>
201	Beperkingen in Openbare Registers (Kadaster)	4	*		(*)	Kadaster	prov/ws/rijk	I&M	<i>SOLL ivm overgangsrecht</i>
202	Deel beperkingen -> Omgevingsdocument (ROD)	nvt			*	Kadaster/KOOP	gem/prov/ws/rijk	I&M	<i>ca. 50% huidige Wkpb</i>
203	Deel beperkingen -> niet omgevingsdocument	nvt			*	n.t.b.	gem/prov/ws/rijk	I&M	<i>de andere 50% van huidige Wkpb. Toekomstige bron nog niet bepaald.</i>
204	Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg)	4	*	(*)	*	Kadaster	gem	I&M	<i>Tot 2018/2020 ontsloten binnen Wkpb stelsel. Grondslag gaat over in aanvullingswet grond.</i>
205	Onteiningswet	nvt			?	n.t.b.	gem/prov/ws/rijk	I&M	<i>Onteiningsbeschikkingen zijn deels privaats, deels publiekrechtelijk van aard. SOLL-situatie nog onbekend.</i>
206	Stedelijke herverkaveling	nvt			?	n.t.b.	gem/prov/ws/rijk	I&M	<i>Nieuw facultatief instrument. Besluiten zijn deels privaats, deels publiekrechtelijk van aard.</i>
207	Wet inrichting landelijk gebied	onbekend	*		?	Kadaster	Kadaster/derden	I&M	<i>Inrichtingsbesluiten / ruilplannen zijn deels privaats, deels publiekrechtelijk van aard. Kadaster voert</i>

									registratie (IST), SOLL nog onbekend
300	Generiek								
301	Basisregistratie Kadaster (BRK)	nvt	*			Kadaster	Kadaster	I&M	beperkingen zijn direct gerelateerd aan kadastrale percelen
302	Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG)	nvt	*		*	Kadaster	gemeenten	I&M	zoekvragen mbt beperkingen zijn (naast percelen) vaak ook pand/adres georiënteerd
303	Basisregistratie Topografie (BRT)	nvt	*		*	Kadaster	Kadaster	I&M	ondergronden voor rp.nl/ROD (>1:5000). Ook voor analysedoeleinden
304	Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	nvt	*		*	Kadaster	gem/prov/ws/rijk	I&M	ondergronden voor rp.nl/ROD (1:500- 1:5000). Ook voor analysedoeleinden

Bijlage 6 – Begrippen en afkortingen

Afkorting / begrip	Toelichting
BRK	Basisregistratie Kadaster, bevat onder meer perceelinformatie
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
IH	Informatiehuis zoals bedoeld in de context van het DSO
IH RUIMTE	Informatiehuis Ruimte
IST	De huidige situatie m.b.t. wetgeving en informatiebehoefte alsmede beschikbare aanbod
IST'	De autonome ontwikkelingen (los van het Ow-traject) m.b.t. wetgeving en informatiebehoefte alsmede beschikbare aanbod
Gebruikers-toepassing	De front-end applicatie die de primaire interface vormt voor gebruikers van het DSO en informatie en informatieproducten ontsluiten.
Lagen	In plaats van werkvelden spreken we binnen het IH RUIMTE van 'lagen'. Dit analoog aan de gelaagde informatievoorziening zoals beschikbaar op digitale kaarteelden van moderne webviewers. Deze term sluit tevens aan op de beeldspraak van huizen, d.w.z. dat de lagen als verdiepingen binnen het huis verbeeld kunnen worden.
LV-WKPB	Landelijke voorzieningen (registratie+ register) van de gemeentelijk Publiekrechtelijke beperkingen
Ow	Omgevingswet
ROD	Register Omgevingsdocumenten
Scenario	In het bestuursakkoord worden scenario's genoemd. In deze rapportage wordt uitgegaan van minimaal scenario 2 voor de informatieproducten in de 1 ^e trance en scenario 3 voor de vervolgonwikkeling van het IH Ruimte.
SOLL	De toekomstige situatie (na invoering Ow) m.b.t. wetgeving en informatiebehoefte alsmede beschikbare aanbod
Tranche	In deze rapportage wordt een indicatieve ontwikkelpad uitgedrukt d.m.v. tranches. De 1 ^e tranche staat voor de ontwikkeling tot en met 2018 die samenvalt met de inwerkingtreding van de Ow. De 2 ^e en 3 ^e tranches zijn voorzien in de periode ná 2018.
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen